

ԲԱՐԵՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ

ՆԱԽՕՑ

ՑԻՆՑԱՐ ՀՕՄԻՒՐ

ԹԱՊԻՑԱԹԸ ԻՒՋԷՐԻՆԷ

ՊԱ'ՋԸ ՄՈՒԽԹԱՍԱՐ ԹԱ'ՐԻՓԼԷՐ

(Armeno-Turkish)

Բ. ՆԷՇՐ

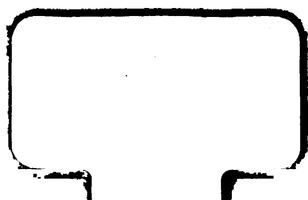
Constantinople

ՍՏԱՄՊՕԼՏԱ

Յ. ՄԻՆԱՍԵԱՆԸՆ ՊԱՍՄԱԽԱՆԷՍԻՆՏԷ

ԹԱ'ՊՈՒ ԹԷՄՍԻԼ ԳԸԼԸՆՏԸ

— 1861 —

ՐԱՐԵԳԱՐՀՏՈՒԹԻՒՆ

ԵԱԽՕՏ

ԾԻՆՏԸՐ ԷՕՄԻԻՐ ԹԸԳԻԱԹԸՆԸՆ ԻԻՉԷՐԻՆԷ

ԳՕՋԸ ՄԸՔԽԹԱՍԸՐ ԹԸՐԻՖԼԷՐ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ

Յ. ՄԻՆԱՍԵԱՆԸՆ ԳԱՍՄԱԽԱՆԷՍԻՆՏԷ

ԻՔԻՆՃԻ ՏԷՔԱ ԹԱԳ ՕԼՈՒՆՏՈՒ

— 1861 —

“Սիզի տա'վէթ էտէն ա'զիզ նիտէ՝ հէր նէտէն. ջէ+տէ սիզ տաւրի ա'զիզլէր օլու—ն”։ Ա Պետ. Ա 15։

ԲԱՐԵՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ

ԳԸՍՄԸ ԷՎՎԷԼ

Սահիհ տինին մուխթասար թարիֆի ։

ԳԸՍՄԸ ՍԱՆԻ

Գուրթուլուշ հագգընտա պա՛զը պաթըլ վէ մուհլիք իւմիտլէրտէն սագընմագ կըսմընտա նասիհաթլէր ։

ԲԱՐԵՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ

ԳԸՍՄԸ ԷՎՎԷԼ

Ահէնգ պէնտէն մուխթասար Նասիհաթ :

ՀԱԳԳ Թաալանըն էմրի տիր քի՝ ճիւմլէ մասլահաթլարըն էն էհէմմի տին օլսուն. վէ չօճուգլուգտան պէրու տինէ մէշղուլ օլմագ՝ օնուն հէր քէստէն մաթլուպու տուր : "Ս՛ է սէնի եարատանը՝ կէնճլիյինին կիւնլէրինտէ խաթըրընտա թութ, եաման կիւնլէր կէլմէզտէն, վէ՝ Օնլարտան հազզ էթմէմ՝ տէյէճէյին եըլլար եագլաշմազտան": Ժող. ԺԲ. 1: Եանի տէմէք տիր քի՝ կէնճլիյինտէ տինէ մուգայէտ օլ. իխթիյար տիգգաթ էտէճէյին չէյ օ օլսուն, վէ նիւրէյինտէ իլք եէրի օ ղապթ էթսին, զիրա օնա լայըգ տըր : Է՛ն էյի կիւնլէր օլան կէնճլիյինին կիւնլէրինտէ՝ Ալլահըն հուզուրունա չըգմաղա հազըրլըգ կէօր : Կէնճլիյինտէ օնու քէնտինէ տօսթ էթմէյէ չալըշըր իսէն, կէօքտէ պիր գավի մէքեան արա. վէ պունճիլէյին՝ շագըրդըն հէր պիր ախէր սէպէպինէ՝ շու էն ալա սէպէպլէրի՝ եա՛նի կէօյտէ օլան փէտէրին գայըրմասընը վէ ինայէթլի Գուրթարըճընըն մուհապպէթինի տախի զամմ էյլէ : Օնուն կիպի հիչ պիր վագըթ ատէմ սէզիլէմէմիշ օլան միւպա-

ԲԱՐԵՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ

ԵԱԽՕՏ

ՏԻՆՏԱՐ ԷՕՄԻՒՐ ԹԱՊԻԱԹԸՆԸՆ ԻՒԶԷՐԻՆԷ

ՊՈՋԸ ՄՈՒԽԹԱՍԱՐ ԹԱՐԻՖԼԷ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ

Յ. ՄԻՆԱՍԵԱՆԸՆ ՊԱՍՄԱԽԱՆԷՍԻՆՏԷ

ԻՔԻՆՃԻ ՏԷՖԱ ԹԱՊ ՕԼՈՒՆՏՈՒ

— 1861 —

"Սիզի տա'վէթ էտէն ա'զիզ իքէն՝ հէր իշին.
Գէրէք սիզ տախի ա'զիզլէր օլուն": Ա Պետ. Ա
15:

ԲԱՐԵՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ

ԳԸՍՄԸ ԷՎՎԷԼ

Սահիհ տինին մուխթասար թարիֆի ։

ԳԸՍՄԸ ՍԱՆԻ

Գուրթուլուշ հագգընտա պա՛զը պաթըլ վէ մուհլիք իւմիտլէրտէն սագընմագլըղընտա նասիհաթլէր ։

ԲԱՐԵՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ

ԳԸՍՄԸ ԷՎՎԷԼ

Սահէհ տինին մուխթասար նասիհաթի։

ՀԱԳԳ Թէաալանըն էմրի տիր քի՝ ճիւմլէ մասլահաթլարըն էն էվվէլի տին օլսուն. վէ չօճուգլուգտան պէրու տինէ մէշղուլ օլմագ՝ օնուն հէր քէստէն մաթլուպու տուր։ "Վէ սէնի եարատանըն՝ կէնճլիքինին կիւնլէրինտէ խաթըրընտա թութ, եաման կիւնլէր կէլմէզտէն, վէ՝ Օնլարտան հազզ էթմէմ՝ տէյէճէյին եըլլար եագլաշմազտան"։ Ժող. ԺԲ. 1։ Յանի տէմէք տիր քի՝ կէնճլիքինտէ տինէ մուգայէտ օլ. իպթիտա տիգգաթ էտէճէյին շէյ օ օլսուն, վէ եիւրէյինտէ իլք եէրի օ զապթ էթսին, զիրա օնա լայըգ տըր։ Էն էյի կիւնլէր օլան կէնճլիքինին կիւնլէրինտէ՝ Ալլահընըն հուզուրունա չըգմաղա հազըրլըգ կէօր։ Կէնճլիքինտէ օնու քէնտինէ տօսթ էթմէյէ չալըշըր իսէն, կէզտէ պիր գավի մէգխան արա. վէ պունտիւղէյին՝ շագլըղըն հէր պիր ախէր սէպէպինէ՝ շու էն ալա սէպէպլէրի՝ եա՛նի կէօյտէ օլան Փէտէրին գայըրմասընը վէ ինայէթլի Գուրթարըճըընըն մուհապպէթինի տախի զամմ էյլէ։ Օնուն կիպի հիչ պիր վագըթ սաէմ սէվլէմէմիշ օլան մուպա-

րէք Գուրթարըճըմըզ՝ սահիհ իպատէթքեարը-լըղըն իգթիզասընը վէ գըյմէթինի՝ մուհաֆա-զեթլիճէ պէյան էտէր. «Լազըմ օլան շէյ պիր տիր», (Ղուգ. Ժ. 42,) տէր: «Օ քիշի էյէր ալէմ՝ պիւթիւն տիւնեայը գազանըրսա տա ճանընը զայ էտէրսէ, նէ՞ ֆայիտէ էտէր»: Մարգ. Ը. 36:

1. Նէմլէրին չօղու՝ տինին ֆազիլէթլի վէ իգթիզալը օլտուղունու իգրար էտէրլէր իսէ տէ, եինէ օնուն սահիհ տօսթլարը ազ տըրլար: «Օնու պուլանլար ազ տըր»: Մաթ. Է. 14: Չօղու՝ օնա պիւթիւն պիւթիւնէ պի գայտ տըր: Գազըլարը տախի տինտարլը-ղըն սուրէթինէ մալիք իսէլէր տէ, օնուն գուվ-վէթինի ինքեար էտէրլէր: Գազըլար միւրա-յիլիք կէօսթէրիրլէր. «Կիւզէլ սէօզլէր սէօյ-լէրլէր, լաքին նափաք ամէլլէր իշլէրլէր. կէօզ-լէրինի կէօյէ տօղրու գալտըրըրլար, լաքին ա-տըմլարընը ճէհէննէմէ չէվիրիրլէր»: Տին՝ տիւ-նեէվի մէնֆաաթլարըն չօղու կիպի՝ աթալար-տան չօճուգլարընա՝ վարիստէն վարիսէ գա-լըր պէրէքէթ տէյիլ տիր: Տինէ միւթմայիգ օլան մէյիլլէրտէ՝ էն տինտար աթանըն չօճու-ղու թապիաթտէն էն տինսիզին չօճուղու գատար մահրում տուր: Տին՝ վիճտանըն եա ճանըն սիֆաթլէրի օլան ա'գըլ, հիսն վէ գուվ-վէթ կիպի՝ թապիաթտէն մալիք օլտուղումուզ պէրէքէթլէրտէն տէյիլ տիր. զիրա թապի-աթտէն ճանըն մէյիլլէրի՝ տինինքիլէրինէ պիւ-թիւն պիւթիւնէ զըտտ տըրլար, հէմ տախի զահմէթսիզ վէ զըտտ պիր շէյէ գարշը կէլ-

մեքսիզին ետինիլիր պերեքեթլերտեն տեյիլ՞։ “Չալըշըն քի՝ տար գափուտան կիրեսինիզ” (Ղուկ. ԺԳ. 23) քելամը՝ Քրիստոսուն թենպիհի տիր։ Պու սեօզլեր սըրտըը պիւթիւն վե ղայրեթ իլե տեօյիւշերեք՝ կեցյա հեր գարշը կելեն շեյլերին օրթասընտան ղըր իչ եօլ աչըպ կեչմեք տեմեք տիր։

2. Է՛յ կենճ տօսթում՝ պու գարշը տուր-մագըըդ՝ չօգ սեպեպլերտեն հասըլ օլուր։ Սե-նին քենտի եւրեյինին չիւրիւքլիւքլերի՝ Ալ-լահանի կերչեքլիյին սենին ճանընա կիրմեսինե մանի՝ օլաճագլար։ Տիւնեանըն եանկըշ վե ալտաթըը ի՛թիգատլարը սանա՝ սահիհ տինին հագգընա՝ իգթիզասընտան զիյատե սօֆու-լուգտուր տեյի ինանմագ, վե օնտան իք-րահ ետիպ օնա խօր պագմագ եօյրեթե-ճեքլեր։ Ալլահ իլե ատեմին պեօյիւք տիւշ-մանը օլան շեյթան՝ սենին ֆիքրինե հեր իհ-զար ետե պիլեճեյի ալտատըշ իլե՝ սենին Յի-սուս Քրիստոսա թապի՝ օլմանը մեն՝ եթմե-յե չալըշաճագ, վե չօգ քերրե օնուն եմեք-լերի պօշա չըգմայաճագլար։ “Բի օնլարտա պու տիւնեանըն ալլահը իմանսըզլարըն ա'գ-լընը քեօր եթտի, քի Ալլահըն թասվիրի օ-լան Քրիստոսուն ճելալինին աւետարանընըն նուրու օնլարա տօղմայա”։ Բ. Կոր. Դ. 4։

Սե շիմտի պեն սանա տինին նե օլտուղու-նու թարիֆ եթմեյե չալըշըրքեն, սանա եալ-վարըրըմ քի՝ սանա Ալլահ եօյրեթսին տեյիւ սենին տուալերինի պենիմքիլերե զամ եթեսին։ Սե սանա եալվարըրըմ քի՝ շիմտի մուհագ-

պէթ իլէ սանա ինքեար էտէճէյիմ աշիքեար հագըգաթլարը՝ էօլիւմ եաթաղընտա եաթըբ գուրթուլուշ Նասըլ պուլունա պիլիր տէյիւ ճան ու կէօնիւլտէն արայօր կիպի՝ տիգգաթլէ տինկլէյէսին ։

3․ Տին՝ շու շէյլէրտէն իպարէթ տիր․ եանի՝ գապահաթըմըզը վէ պէլամըզը էօյլէ սահիհ պիլմէլիյիզ քի՝ կիւնահտան վէ քէնտիմիզտէն իքրահ էտէլիմ ․ Վէ միւպարէք Ալլահ վէ ճէլիլ Գուրթարըճըմըզ իլէ էօյլէ աշնա օլմալըյըզ քի՝ պու աշնալըգ սէպէպիյլէ գուրթուլուշ իչիւն Յիսուսա ինանըպ, վէ հէփ իւմիտլէրիմիզի օնուն էթտիյի քէֆարէթ վէ ատալէթէ տայանտըրալըմ, վէ էպէտի մասլահաթըմըզը օնուն գայտընա էմանէթ էյլէյիպ՝ քէնտիմիզի վիճտան, ճան վէ րուհ իլէ փէտէրէ՝ փէտէրիմիզ տիր տէյիւ, Օղլունա՝ Գուրթարըճըմըզ տըր տէյիւ, վէ Ազիզ Ռուհա՝ Ազիզլէյիճիմիզ տիր տէյու թէսլիմ էտէլիմ ։

4․ Տինին թէմէլի՝ քէնտի գապահաթըմըզը՝ վէ եիւրէք չիւրիւքլիւյիւմիւզիւ պիլմէնին իւզէրինէ գուրուլմուշ տուր ։ Խասթալըգ՝ խասթէյէ հէքիմին եարտըմընըն գըյմէթինի էօյրէթտիյի կիպի, գուլլուգ՝ էսիրի ազատլըղը արամաղա եէլթէնտիրտիյի կիպի, վէ գաթլէ եա հապսէ հիւքմ օլմագլըգ՝ միւճրիմին մէրհամէթ իչիւն եալվարմասընա սէպէպ օլտուղու կիպի՝, գազէպէ հիւքմ օլունտուղումուզու վէ գապահաթլը օլտուղումուզու պիլմէմիզ տախի՝ ճանըմըզը Յիսուս Քրիստոսու

գապուլ էթմէյէ հազըրլար ։ Պունա վուգուֆ-մուսուն ։ Մուհապպէթլի Ալլահա գարշը պաշ գալտըրմըշ օլտուղունու տույտունմու․ վէ կիւնահլարընտան նատիմ միսին․ պէօյլէ օլ-մատըղը սուրէթտէ հէլաքըղտան գուրթուլա-մազըն ։ Ռապպ տէմիշ տիր քի՝ "Էյէր թէվ-պէ էթմէզսէնիզ, ճիւմլէնիզ պէօյլէ հէլաք օլաճագսընըզ" ։ Ղուկ․ ԺԳ․ 3 ։ "Ալլահ շիմտի ատէմլէրին հէփիսինէ հէր նէրտէ թէն-պիհ էտէր քի թէվպէ էտէլէր" ։ Գործ․ ԺԷ․ 30 ։ Պու տէտիյի թէվպէ՝ կիւնահտան էօ-թիւրիւ պիր կէչիճի գասավէթ տէմէք տէյիլ տիր, իլլա օնուն քէօթիւլիւք, ալչագլըգ վէ նամքիօրլուք օլտուղունու էօյլէ պիր տույմագ տէմէք տիր քի, ճանըմըզ օնտան իքրահ էտիպ՝ օնուն հիւքիւմէթինտէն վէ ազապընտան գուր-թուլմաղա պիր քէսքին արզույա մալիք օլուր ։

5․ Էյէր քէնտինի վէ կիւնահըն քէօ-թիւլիւյիւնիւ պիլմէք՝ սէնի նէր իլէ պէրապէր ալչագլաթմաղա վէ նիւրքէտէն "Եա՛ Ալլահ պէն կիւնահքեարա մաղֆիրէթ գըլ", (Ղուկ․ ԺԸ․ 13) չաղըրմաղա սէպէպ օլմուշ իսէ, օնտան սօնկրա պիլմէլիսին քի, տինին փէք պիր իդթիղալը թարաֆը՝ Ռապպ Յիսուս Քը-րիստոս իլէ աշնալըգ տըր ։ Վէ պու աշնա-լըգ՝ Քրիստոսուն ֆազիլէթլէրինի չէյթան-լարըն պիլէ պիլտիքլէրի կիպի սալթ աքլէն պիլմէք տէյիլ տիր, իլլա օնուն գուվվէթինին վէ ինայէթինին շէօյլէ պիր հարաքէթէ կէ-թիրիր իմի, վէ օնա էօյլէ իման կէթիրմէք տիր քի, օ իման թէվպէքեար կիւնահքեարըն ճա-

նընը զապթ էտիպ, հէմ իւմիտինի վէ պիւթիւն իթիմատընը՝ պիլքիւլլիյէ Յիսուսա գօմաղա սէպէպ օլուր։ Յիսուս Քրիստոսուն հագգընտա Ինճիլ խապէրինին խիւլասասը պուտուր։ Յիսուս Քրիստոս թապիաթճէ Ալլահ տըր։ "Իպթիտատէ Ալլահըն գըթընտա իտի, վէ Ալլահ իտի"։ Յօհ. Ա. 1։ Օնուն մէրհամէթի վէ փէտէրինին մուհապպէթի օնուն ինսան թապիաթընը ալմասընա սէպէպ օլտու։ "Գուլ սուրէթինի ալարագ՝ ատէմլէր շէքլինէ կիրտի"։ Փիլիպ. Բ. 7։ "Օ զէնկին իքէն՝ սիզին իչիւն ֆագիր օլտու, թա քի սիզ օնուն ֆագիրլիյի իլէ զէնկինլէնէսինիզ"։ Բ. Կորն. Ը. 9։ Օնուն պաշ մէրամը կիւնահ իչիւն քէֆարէթ էթմէք իտի. "Օ իսէ գապահաթլարըմըզ իչիւն եարալանտը, վէ եարամազլըգլարըմըզ իչիւն տէզյիլլտիւ. սէլամէթիմիզին թէտիպի օնուն իւզէրինէ օլտու, վէ օնուն եարալարը իլէ պիզ շիֆա պուլտուգ"։ Եսայ. ԾԳ. 5։ Խարապ օլմուշ տիւնեանըն գուրթուլմասը իչիւն պու աճայիպ թէրթիպ Ալլահըն մուհապպէթինին վէ հիքմէթինին էսէրի իտի։ Ամմա "Ալլահ պիզէ օլան քէնտի մուհապպէթինի իզհար էտէր. չիւնքի պիզ տահա կիւնահքեարլար իքէն, Քրիստոս պիզիմ իչիւն էօլտիւ"։ Հռովմ. Ե. 8։ "Բի օնուն իլէ գանընըն վասըթասը իլէ ֆիտյէ՝ եա'նի օնուն ինայէթինին զէնկինլիկինէ կէօրէ սուչլարըն աֆֆըլըղընա մալիք իզ, քի օնու պիզէ՝ հէր իլմ վէ ֆիրասէթ իլէ արթըրտը"։ Եփես. Ա. 7։ Վէ Յիսուս Քրիստոս քէն-

տի սիւրիւսիւ իչիւն շէֆա՛աթ էտիփ՝ օնլարը գըլաղուզլամաղա, պէքլէմէյէ, գօրումաղա վէ էօլիւմ սա՛աթընտա օնլարը գապուլ էթմէյէ կէօքտէ Ալլահըն սաղ եանընտա օթուրմուշ տուր, վէ պունտան սօնկրա ճիւմլէնին հաքիմի մանսուպունտա կէլիփ՝ ճիւմլէ ատէմլէրին էպէտի հալինի սապիթ էթմէք իչիւն հիւքմ վէրէճէք, վէ քէնտինին ճիւմլէ ալչագ կէօնիւլլիւ տօսթլարընըն սա՛ատէթինի թամամ էտէճէք ։

6․ Ատէմին կիւնահլէրի իչիւն Քրիստոսուն քէֆարէթ էթմէսինին իդթիզալը թա՛լիմի էսքի զէմանտէ գանուն պաղլայըճը Օալըզքոս փատիշահըն նազլիյէթլինտէն գօլայ պէյան օլունուր ։ Օնուն շէրի՛աթ գանունլէրինին արասընտա պիր գանուն վար իտի քի՝ զինաքեարըն ճէզասը իչիւն կէօզլէրինի չըգարմաք էմր էտէր իտի ։ Իմտի րասթ կէլէ՝ իլքին պու գապահաթ իլէ քէնտի օղլու թութուլտու ։ Իչպու գանուն պաղլայըճընըն ա՛տալէթի՝ հիւքմիւն իճրա օլունմասընը թալապ էտէր իտի իսէ տէ, օ պիր թարաֆտան պապալըգ մէրհամէթի գապահաթըն պաղըշլանմասը իչիւն եալվարըր իտի ։ Իմտի պու տուրքէթտէ նէ՞ եափմալը իտի ։ Ինճամ փատիշահ՝ քէնտի պիր կէօզինիւ վէ օղլունուն տա պիր կէօզիւնիւ չըգարմաղա գարար վէրտի․ շէօյլէ քի գապահաթլը էվլատընա վէրիլէճէք ա՛զապըն պիր փայընը քէնտիսի չէքմէքլէ, կիւնահըն ճէզասը թէքմիլ իճրա օլունսուն ։ Պու մատտէտէ պիր թարաֆտան ա՛տալէթի իճրա էթ-

մէյէ էօլէ պիր սաալէթ գարար կէօրիւնիւրքի, չէրի՛ամ՝ ճէզասըզ պօզուլա պիլմէզ իտիյինի պիւթիւն միլլէթէ գանտըրմաղա նէթէր ։ Վէ օ պիր թարաֆտան տախի էօլէ փէտէրլիք մէրհամէթի կէօրիւնիւրքի, եարը ա՛ֆվ օլունմուշ գապահաթլընըն նիւրէյինի տէրունի թէվպէյէ կէթիրիփ՝ քէնտի քէնտինտէն իքրահ էթտիրմէլի տիր ։

Սէնին վէ ճիւմլէ ատէմլէրին կիւնահը՝ էպէտի ա՛զապա լայըգ տըր. կիւնահա լայըգ օլան խուճրէթի՝ էօլիւմ տիւր ։ Հռովմ. Զ. 23 ։ Ալլահըն ա՛տալէթի՝ պու խուճրէթին իճրա օլունմասընը թալապ էտէր. լաքին օնուն հիքմէթի՝ ա՛սի տիւնեա իչիւն պիր մէրհամէթ թէրթիպի իճատ էթտի. վէ օնուն մէրհամէթի օնա՝ օլ թէրթիպ իւզրէ ա՛մէլ էթտիրիր ։ Վէ օլ թէրթիպ շու իտի քի, քէնտի սէվկիւլիւ Օղլու ատէմ իչիւն ա՛զապ չէքիփ օնուն նէրինէ պէտտօ՛ւա օլա ։ Գաղատ. Գ. 13։ Վէ պու վէճհ իլէ կիւնահըն ճէզասը իճրա օլունա, վէ պէօյլէճէ կիւնահքեար ղը-նը-ն ղը-նը-նէ ա՛ֆվ պուլա պիլէ ։ Պունճիլէյին Ալլահ թա՛ալա հազրէթլէրի ճէմի՛ի ա՛դըլը մախլուգաթընա՝ քէնտի հիւքմիւնիւն ալթընտա կիւնահ ճէզասըզ օլամազ իտիյինէ պիր գօզգուլու իսպաթ վէրտի ։ Վէ պունտան պէօյլէ կիւնահտան նիհայէթսիզ տէրէճէտէ իքրահ էթտիյինի կէօսթէրտի. օ պիր թարաֆտան թէվպէքեար կիւնահքեար գուրթուլսուն տէյիւ սէվկիւլիւ Օղլունու օնուն նէրինտէ տուրմաղա թա՛յին էյլէմէքլէ, վէ ինսա-

Նըն կիւնահլարընըն ճեզասընը պէօյլէճէ Քը-րիստոսա չէքտիրմէքլէ, հէլաքէ միւսթահագգ օլան ինսանա էօլչիւսիւզ մուհապպէթինի պէյան էթտի։

7. Պու հէր չէյէ գատըր Գուրթարըճը իլէ աշնալըգ մութլագ սանա իգթիզալը տըր։ Կիւնահքեարըն էպէտի իւմիտլէրինին թէմէլի եալընըզ Քրիստոս տուր։ Օնուն իսմինտէն ղայրի պիր իսիմ եօգ տուր, քի օնուն իլէ կիւնահքեար գուրթուլա պիլսին. վէ Ալլահ Թաա'լայէ եագլաշմանըն եօլու եալընըզ Օ տուր։ Գուրթուլուշուն եօլու ճան ու կէօ-նիւլտէն օնա ինանմագ տըր։ "Ռապպ Յիսուս Քրիստոսա իման կէթիր, վէ խէլաս պուլա-սըն"։ Գործ. ԺԶ. 31։ "Ինանըպ վաֆթիզ օլունան գուրթուլաճագ"։ Մարկ. ԺԶ. 16 Լաքին էյ կէնճ տօսթում՝ քէրէմ էտիպ պա-նա ռուխսաթ վէր, քի ասըլ իման նէրինէ՝ օնուն կէօլկէսի իլէ ճանընը ալտաթմագտան՝ սէնի տօսթանէճէ սագընտըրայըմ։ Զիրա "Շէյթանլար դախի (պիր թարզ) ինանըր-լար վէ տիթրէրլէր"։ Յագ. Բ. 19։ Ա'վէզ Քիթապտա՝ Յիսուսա ինանմագ՝ "Յիւրէք իլէ իման կէթիրմէք տիր" (Հռովմ. Ժ. 10։) տէյիւ թա'րիֆ օլունուր։ Պու գուրթու-լուշ թէրթիպինէ հէմ եիւրէք ռազը օլմալը, հէմ ա'գըլ գանմալը։ Քրիստոսա ինանմագ՝ [illegible] տէյիւ պէյան օլունուր. էյէր օնա ինանըրսան, օնու՝ սէնին Ռապպըն, իւմիտին, Գուրթարըճըն վէ հէր չէյին տէյիւ գապուլ էթմէլիսին ։ Հէմ դախի ինանմագ՝

Մըլահըն թաստիգ եթտիյի հագիգաթլարը ֆանըդ՝ օնլարը [illegible] տիր տէյիւ թա՛րիֆ օլունուր ։ Էյէր Յիսուսա ինանըրսան, օնուն Մ'վըզ Քիթապընըն կէօսթէրտիյի կիպի՝ հէր շէյէ գատըր Գուտրէթարըձը օլտուղունա, վէ Մուխտարանըն օնուն հագգընտա հէր նէ եթմիշ տէյիւ նագըլ էտէրսէ՝ սահիհէն խարիմըշ օլտուղունա, վէ սէնին իչիւն է՛օմրիւնիւ թէսլիմ եթմիշ օլտուղունա գանմալըսըն ։ Սէ պու շէյլէրէ գանտըղտան սօնկրա՝ պու պէցիւք գուրթուլուշա սարըլմալըսըն ։ Ինանմադ՝ Քրիստոսա [illegible] տէյի պէյան օլունուր. օնուն գուվվէթինէ վէ ինայէթինէ էօյլէ պիր գանմագ տըր, քի ատէմ գանտըղը կիպի՝ օնուն ճանը էօմիւր իչին վէ գուրթուլուշ իչիւն սայքի օնա վարըր ։

Իմտի կէօղիւնիւ օնա տիք, սէնին էպէտիլիյէ տայիր հէր շէյինի օնուն ա՛տալէթինէ վէ էօլիւմիւնէ պաղլը թութ ։ Մէրհամէթի վէ ճէննէթի էտինմէք իչիւն պիւրհանըն պու օլսուն՝ քի Յիսուս սէնի սէվմիշ, սէնին իչիւն էօլմիւշ տիւր ։ Սար թէնհատէ էթտիյին ի՛պատէթին հիյպէթլի վագըթլարընտա հէր շէյինի Յիսուսա էմանէթ էյլէ ։ Օրատա՝ օլ ինտինտէ ըշըգ վէ գարանլըգ պիր օլսա՝ տէյէճէքսին քի, «Եա՛ Ռապպ Գուրթարըձըմ, սանա ի՛պատէթ էտէրիմ, սէն կիւնահլէրիմ իչիւն էօլտիւն, վէ հէր էպէտի ումուրումու սանա թէսլիմ էտէրիմ ։ Քէնտի գանըն իլէ պէնի խալաս. տէյիլ խալընըզ այագլարըմը, էլլէ էլլէր՛մի վէ պաշըմը տախի ։ Սէնին

Մուխտարանընա սարըլըրըմ. սէնին հէր պէյան էթտիյինի պանա ինանըրը, հէփ էյրէթտիյինի պանա էյրէթ. սէնին էօրնէյինէ ույմագ իսթէրիմ: Սէնին հէփ սէվտիյինի պանա սէվտիր, վէ հէր իքրահ էթտիյինի պանա տա իքրահ էթտիր. վէ իմանըմ մուհապպէթ իլէ ա՛մէլ էտէրէք՝ սէնին հէփ էմր էթտիյինի թութմաղա պէնի իպրամ էթսին: Հէր չէյիմ սէն օլ. սէնին էլչիւմիւն վէ ա՛տալէթին՝ իւմիտիմ օլսուն. սէնին էօմրիւն՝ էօրնէյիմ օլսուն. վէ սէնին քէլամըն գանունում, վէ իզզէթին՝ միւրատըմ, վէ սէնին մուհապպէթին՝ պէնիմ ճէննէթիմ օլսուն»:

Յիսուս Քրիստոսա պիր սահիհ կիւվէնմէքլիք՝ իւմիտին, սէլամէթին վէ շագըրտըն գավի թէմէլի օլուր. վէ օլ զէման ղայրը կիւվէնէճէք նէրլէր մահվ օլուր՝ հէփ ղայրը իւմիտլէրին գարանլըգ իւմիտսիզլիք օլտուղու աշիքեար օլուր: Քրիստոսուն գայըրմասընա թէսլիմ օլունմուշ ճան՝ տիւնեատա գալտըղը ճէմի վագըթտա՝ էմին սէլամէթտէ օլուր: Հաթթա պունտան տահա իգթիզալը օլան չէյէ, եանի՝ էօլիւյէր տիւշիւլիւ՝ տիւնեա Սարատանընըն եիւզիւնիւն սալթանաթընտան գաչտըղը վէ մախլուգաթ սօն ալէվլէրտէ հէլաք օլտուղու վագըթտա՝ էմնիյէթտէ վէ սէլամէթտէ պուլունմաղա նայիլ օլաճագ:

8. Լաքին պէլքի սօրարսըն քի՝ պէն Բապպա պէօյլէ եագլաշա պիլիրմիյիմ. պէնիմ կիպի էօյլէ պիր հագիր քիմսէ գօրգուսուզլուգ իլէ օնա եագլաշա պիլիրմի: Էվէթ,

եագլաշապիլիր։ Քէնտի սէօզիւ տէ պէօյլէ կէօսթէրիր "Կէլին", տէր մէրհամէթլի Յիսուս, "եա հէփ եօրուլմուշլար վէ եիւքլէնմիշլէր, պանա կէլին վէ պէն սիզէ րահաթ վէրէյիմ"։ Մատթ. ԺԱ. 28։ "Պանա կէլէնի ասլա տիշարը չըգարմայաճաղըմ"։ Յովհ. Զ. 37։ Պու սէպէպտէն տախի "Ալլահա օնուն վասիթասի իլէ եագլաշանլարը թէքմիլէն գուրթարմաղա գատիր տիր"։ Եբր. Է. 25։ "Իսթէյէն՝ հայաթ սույունու ճապա ալսըն"։ Յայտ. ԻԲ. 17։ "Կէլին, զիրա հէր շէյ հազըր տըր"։ Ղուկ. ԺԴ. 17։ "Օնուն Օղլու Յիսուս Քրիստոսուն գանը պիզի հէր կիւնահտան փաքլէր"։ Ա Յովհ. Ա. 7։

Պ'ր քէրրէ զավալլը փուլթփ՝ րէսմին պիրիսինէ՝ կիւնահլէրինէ քէֆարէթ օլմագ իչիւն այագ գապլարընըն ալթընա տէմիր չիվիլէր մըխլայըբ՝ եալըն այագ եիւրիւյէրէք տէօրթ եիւզ սէքսէն միլ գատար եօլ կիւրիւմէք թա՛րիֆ օլունուր. վէ օ՝ պու սիյահէթինի եօլճուլուղու պաշլատը։ Լաքին պիր աղաճ ալթընտա պիր ազ տուրտուղունտա, օրայա պիր Քրիսթիան վա՛իզ կէլտի, վէ՝ "Յիսուս Քրիստոսուն գանը պիզի հէր կիւնահտան փաքլէր" քէլամը իւզէրինէ պիր վա՛զ պաշլատը. փուլթփէրէսթ տախի օնու տինկլէր իտի։ Իմտի վա՛զ էտէրքէն, պու փուլթփէրէսթ գալգըպ՝ քէնտինէ սիյահէթ վէրէն այագ գապլարընը պիր եանա աթըպ՝ Իշթէ պէնիմ արատըղըմ տա հէման պու տուր, տէտի։ Վէ պու վէճհ իլէ պու ատէմ՝ Քրիստոսուն գանը հէր կիւ-

նահօսան կերչէք փաքլէր խոխյինէ պիր տիրի շահիտ օլուր։ Իշթէ հէման պու մէրհամէթ եօլու սանա տա աչըգ տըր։ Էյէր սէնին արատըղըն շէյ գուրթուլուշ իսէ, օնու օնտա պուլուրսուն քի՝ պինլէրի գուրթարմըշ վէ պինլէրի սախի գուրթարաճագ տըր։ Օնա էլթոխյին րիճանըն պօշունա չըգմայաճաղը՝ չօգ վա՛տլէրտէն վէ տավէթլէրտէն ա՛յան աշիքեար օլունուր։

9. Զ. գլար՝ Քրիստոսա իման կէթիրիրիզ տէյիւ իգրար էտէրլէր, ամմա ասըլ պատարսան, իւմիտլէրի եինէ քէնտի ա՛մէլլէրինտէ տիր։ Նէ գըյաս էտէր.էր քի՝ պիզ էտէպիլտիկիմիզ գատար խայըր ա՛մէլ իշլէտիքտէն սօնկրա՝ գուսուրունու Յիսուս թէմամ էտէճէք տիր։ Լաքին հօգարտա զիքր օլունան իման իգրարը մուճիպինճէ՝ Գուրթարըճըյը թանըյըպ օնա օլ վէճհ իւզրէ աշնա օլմագ՝ պաշգա ֆիքըրլէրէ սէպէպ օլուր։ Նէ էյէր սէնտէ պու աշնալըգ վար իսէ, Յիսուս Քրըրիստոս սանա հէր շէյ օլուր։ Նէ օլ զէման սէն զայ՝ օլմուշ, պի չարէ, զավէպէ հուքմ օլունմուշ վէ սէֆիլ պիր քիմսէ կիպի հայաթ իչիւն օնա կիթմէլիսին։ Ըրտըը պիւթիւն օնա կիւվէնմէլիսին. քէնտինտէն իքրահ էտիպ իւմիտ եէրին եալըն՛ըզ օ տուր տէյիւ օնա սըղընմալըսըն։ Կիւնահլարընը ագ եա խաֆիֆ գըյաս էտիպ՝ պունտան գուրթուլուշ իւմիտի էթմէմէլիսին, իլլա օնլար իչիւն Ալլահըն ղազապընա մուսթահագգ օլտուղունու իգրար էթմէլիսին։ Նէտէպիլտիյին գատար

խայըր ա՛մէլ էթտիյին իչիւն Ալլահ սէնի գապուլ էտէճէք տէյիւ՝ ալտասըճը վէ պիւթիւն պիւթիւն եալան խըտի՛այէ արթըգ կիւվէնմէմէլիսին , իլէ բիր գապահաթը մախլուգ կիպի եարատըճընըն այաղընա գափանմալըսըն ։ Բ՛նտի չէյլէրինտէն հիչ պիրի՝ կէրէք կէչմիշ կէրէք հազըրտա օլան կէրէք կէլէճէք՝ հիչ պիր տէրէճէտէ սէնին կիւվէնմէնին թէմէլի օլմամալըտըր ․ իլլա հէր չէյտէն սօյուլմուշ վէ քէնտինտէ հէր էյլիքտէն մահրում օլմուշ կիպի Ալլահըն Գուզուսունա պագմալըսըն ։

Պիր մէշհուր վա՛իզ՝ էօլէճէք կիւնլէրինտէ քէնտինէ զիյարէթ էտէն պիր քիմսէ իլէ վէտալաշըրքէն , տէտի ․ "Բա՛ էֆէնտիմ՝ հէր կիւն էօլիւմիւմիւ պէքլէյօրում , լաքին իւմթէրիմ քի՝ օլ խաչըն իւզէրինտէ օլան Յիսուսըն մէրհամէթ տիլէյէրէք էօլէն խըրսըզ կիպի էօլէյիմ ։ Պէն հիչ պիր չէյ տէյիլիմ , վէ հիչ պիր չէյիմ եօգ ․ վէ լայըգսըզ իչլէրտէն զայրի պիր չէյ եափամամ ․ կէօզիւմ , իւմիտիմ վէ իմանըմ խաչտա օլան Քրիստոստա տըր ։ Պէն օնա՝ օլ էօլէն զավալլը խըրսըզ կիպի լայըգսըզլըգ իլէ կիտէրիմ ․ վէ գուրթուլուշ իչիւն օնտան զիյատէ կէօսթէրէճէք հիչ պիր սէպէպիմ եօգ տուր ։ Պէն սանի՛ օլ զավալլը խըրսըզ կիպի Բապպըմըն փատիշահլըղընա՝ օնուն նիհայէթսիզ ինայէթի իլէ գապուլ օլունմաղա պէքլէյօրում"։

10 ․ Լաքին եա՜ կէնճ տօսթում՝ Ինճիլին մէֆհումունու եանկըըշ պէլլէմէ ․ վէ ատէմին ճանը՝ յալնըզ Քրիստոսուն իթաա-

թընըն վէ եօլիւմիւնիւն վասիթասի իլէ օնա իման կէթիրմէք իլէ գուրթուլուր օլտուղուն-տան՝ նիւրէք վէ ա՛մէլ ա՛չըգչըլըյի իգթիզա-սըզ չէյ տիր տէյիւ գըյաս էթմէ. ա՛չըգ սըմագսըզըն Բապպը հիչ քիմսէ կէօրմէյէ-ճէք տիր: Եբր. ԺԲ. 14: Յիսուս աչըգ կէօնիւլլիւ ճանը քէնտիյէ տավէթ էթտիյին-տէ՝ "Պույունտուրուղումու իւզէրինիզէ ալըն, վէ պէնտէն էօյրէնին", տէր: Մատթ. ԺԱ. 29: "Միզ՝ էյէր սիզէ ճիւմլէ թէնպիհ էթտիյիմ շէյլէրի էտէրսէնիզ, տօսթլարըմսընըզ": Յովհ. ԺԵ. 14: "Էյէր պիր քիմսէ պէնի սէվէրսէ, սէօզիւմիւ սագլայաճագ": Յովհ. ԺԴ. 23: Տօղրու Քրիսթիանըն իմանը թա՛րիֆ օլունուր քի՝ "Մուհապպէթ իլէ ամէլ էտէն իման" տըր: Գաղ. Ե. 6: Վէ ա՛չըգչըլըյըն մէյ-վէլէրի օլմայըղճա՝ "Իման քէնտիլիյինտէ էօլիւ տիւր": Յակ. Բ. 17: Ալլահըն Օղլու տօսթլարընա տէր. "Իշըղընըզ ատէմ-լէրին էօնիւնտէ պէօյլէ այտընլըգ վէրսին, թա քի սիզին էյի ա՛մէլլէրինիզի կէօրէլէր, վէ կէօքլէրտէ օլան փէտէրինիզէ շիւքիւր էտէլէր": Մատթ. Ե. 16: Պօղոս առաքեալ սահիհ Քրիսթիանլար կիւնահտան եանա էօլիւ տիր-լէր տէյիւ պահս էտիպ՝ իսպաթ կէթիրիր վէ տէրքի՝ Ալլահըն Օղլու օնլարըն եօլունա պու նիյէթ իլէ քէնտիյի ֆէտա էյլէմիշ տիր, քի օն-լարը "հէր պինամուսլուգտան խէլաս էտիպ՝ քէնտինէ էյի ա՛մէլլէրէ ղայրէթ էտէն խաաս գավմ փաքլէյէ": Տիտ. Բ. 14: Էյէր Բապպ Յիսուս Քրիստոսու քէնտինէ ճան ու կէօ-

Նիւլտէն Գուրթարըճը գապուլ էտէրսէն, էլպէթթէ սահիպի մութլագըմ օլըր տէյիւ օնա իթա'աթ էթմէլիսին։ Ալլահըն թէնպիհլէրի հագգ վէ ա'տիլ օլտուղու իչիւն՝ օնլարը սէվմէլիսին. քէնտինի վիւճուտ, ճան վէ րուհ իլէ Րապպ Յիսուս Քրիստոսա թէսլիմ էթմէլիսին, քի կէրէք եաշայըսան Րապպ իչիւն եաշայասըն, վէ կէրէք էօլիւրսէն Րապպ իչիւն էօլէսին։ Հռովմ. ԺԴ. 8։ Տին՝ պիր թարաֆտան սէնի Գուրթարըճընըն էօլիւմիւնէ կիւվէնտիրմէլի, վէ օ պիր թարաֆտան սանա՝ սէնին էօմրիւնիւ օնուն պու տիւնեատա սիւրտիւյիւ էօմրիւն էօրնէյինէ ույտուրթմալը օլըր։

Ինճիլի կէրչէքտէն գապուլ էտէնլէրին ճիւմլէսինին տէրունինտէ տիքիլմիշ սահիհ ա'գիգլիյին էս'էրի պու տուր, քի օնլար արթըգ քէնտիլէրին տէյիլտիրլէր, իլլա "պահա իլէ սաթըն ալընտըլար". եանի "Ալլահանի գանըն" գըյմէթի իլէ։ Վէ օնուն իչիւն չիմտի քէնտիլէրինին ասըլ սահիպի օլան Ալլահա տէօնիւպ՝ օնուն մալը օլմալէրի իլէ, Ալլահը՝ "թէնլէրի իլէ վէ րուհլարը իլէ" ի'զզէթլէմէյէ մէճպուր տուրլար, "քի օնլար Ալլահըն տըր"։ Ա Կորն. Զ. 20։ Ճ'անը վէ վիւճուտի Քրիստոսա պէօյլէ թագտիս էթմէքտէն՝ տիւնեավի ատէմլէրին՝ Ախլագ էյլիյի, թա'պիր էթտիքլէրի չէյտէն չօգ զիյատէ էյի պիր ա'գըլլիք հասըլ օլուր։ Յիսուսա թէսլիմ օլանլար քէնտի իրատէլէրինի թէրք էտիպ՝ օնուն իրատէթինի գապուլ էթմէյէ արզուլէրլէր, քի օնլարըն ֆիքրի վէ ա'մէլ ու հարա-

քէթլէրի՝ հէման օնուն իսթէտիյի կիպի օլսուն։ Իմտի օնլարըն՝ թա թէքմիլ օլանատէք արթ-մագ իւզըրէ օլան ա՛զիզլիյի արզուլէմէսի՝ պուն-տան տըր. զիրա օնլար՝ աըըլ ա՛զիզլիյին քէն-տիսի օլանըն մալը տըրլէր։ Հէմ պու տիւ-նեատան եանա էօլիւ օլուպ՝ օ պիր տիւնեայը սէվմէլէրի պունտան տըր. զիրա օնլար՝ քէնտի վաթանը կէօք օլտուղու իչիւն՝ պու տիւնեայը հիչ սայանըն իպրէթինճէ եաշարլար։ Պունուն իչիւն օնլար արթըգ՝ քէնտի է՛սմըլէրինի պօշ շէյլէր արամագ իլէ կէչիրէմէզլէր. զիրա քէն-տիլէրինի՛ն տէյիլ տիրլէր. օնլարըն տիւշիւնէ-ճէք տահա ա՛լա շէյլէրի վար։ Օնլարըն ի-չի՝ կէօյէ վասըլ օլմագ, Ալլահը թա՛զիմ էթ-մէք, Գուրթարըճըյա իքրամ կէթիրմէք տիր. օլ Գուրթարըճըյա քի, շայիրտլէրինին հէր պիրիսինէ "Արտըմճա կէլ" տէյիւ թէնպիհ է-տէր։ "Օ պիզէ էօրնէք պըրագտը, թաքի օնուն իզլէրի արտընճա վարալըմ"։ Ա Պետ. բ. 21։

Այ տօսթում, Քրիսթիանլարըն օլ արտըն-ճա վարմաղա թէնպիհ օլտուգլարը քիմսէնին մէշր[illegible]ինի սիրագ թէֆթիշ էյլէ։ Յիսուս Ք[illegible]ուսուն մէշրէպինտէ իֆրագ էտէն քէյ-ֆի[illegible] մը հալպէթ՝ իտի էն ա՛լա տէրէճէ-տէ Ալլահա մուհապպէթ, ատէմէ մուհապ-պէթ, տօսթլարա մուհապպէթ, տիւշմանլարա մուհապպէթ իտի. Ալլահա օլան մուհապպէ-թի՝ քէնտի եիւրէյինտէ օլան ճիւմլէ ախէր սէվտալարա՝ ղալիպ օլտու։ Օնուն եէյիպ իչ-մէսի՝ կէօքտէ օլան փէտէրինին իսթէտիյինի

էթմէք իտի։ Յովհ. Դ. 44։ Օնուն մու-
րատընը իշլէմէք օնա զահմէթ վէ խօրղուն-
լուգ օլմայուպ՝ օնու ֆէրրահլանտըրըր վէ
գուվվէթլէնտիրիր իտի։ Թէքմիլ մուհապ-
պէթինին նիշանէլէրի պիր. պու՝ պիր տէ
Ալլահըն մուրատընա մութիու օլմասը իտի։
Էօլէճէք վագթընտա տէտիյի սէօզ պու իտի.
«Փէտէրիմ պանա վէրտիյի գատէհի հիչ իչ-
մէյիմ մի»։ Յով. ԺԸ. 11։ «Պէնիմ իրա-
տէթիմ տէյիլ՝ իլլա սէնինքի օլսուն»։ Ղուկ.
ԻԲ. 42։ Տուա վէ համտ էտէրէք Ալլահ իլէ
սըգ սըգ գօնուշմասը՝ խիւրէյինտէ խանան սէ-
մավի մուհապպէթի պէյան էտտի։ Օնտա՝
ինսան գըսմընա տախի հէման պու միւրիւվ-
վէթլի թապիա'թ կէօրիւնտիւ. ինսանըն տէլի-
լիքլէրինի հիչ զէվգլէնմէտի, լաքին օնուն
կիւնահլէրի վէ տէրտլէրի իչիւն աղլատը։ Ա-
տէմլէրին մութիու օլմասը իչիւն չալըշտը.
ֆուգարալըղա վէ քէնտինէ գարշը տուրան-
լարա տայանըպ՝ էօլիւմիւնիւ կէօղիւնէ ալ-
տը. իֆթիրա, զէմմ վէ նամքէօրլուգ օնու
էյլիք էթմէտէն մէն՝ էտէմէյիպ՝ օնուն էմէք-
լէրինին արտընը քէսմէտի։ Էօ'մրիւնիւ տաէմ
օղուլլարընը վէ գըզլարընը սաա'տէթլու էթ-
մէյէ չալըշարագ կէչիրտի. վէ շու հիչ պիր
քիմսէնին. ասլա խափամայաճաղը ճէննէթէ
կէօթիւրէն խօլու օնլարա աչմագ իչիւն էօլ-
տիւ։ Ատէմէ օլան մուհապպէթի իշթէ պու
կէօնէ իտի։ Քէնտի տօսթլարընա նէ՞ մու-
հապպէթլի իտի. օնլարա էթտիյի խիթա-
պը՝ վէ օնլար իչիւն էթտիյի տուա'լէրի Յո-

հաննէսին Ինճիլինին ԺԳ պապընտան ԺԷ պա-
պընտաքը օգու. վէ մուհապպէթինին իզհարը-
բընը օրատա կէօր: Քէնտի աքուշքենլերինէ նէ
գատար մուրթիւվվէթլի իտի. օնուն նէ գատար
մուրուվվէթլի օլտուղունու՝ քէնտի գանընը
աքըտընլար իչուն կէօզ եաշլերի աքըտըղընտան՝
եախօտ խաչ իւսթիւնտէ իքէն՝ "Եա՛ փէտէր
օնլարը ա'ֆվ էյլէ՝ զիրա նէ եթտիքլերինի պիլ-
մէզլէր" տէյի տուա՛ էթտիյինտէ, քէնտի տա-
բանըշը շահատէթ եթաին: Ղուկ. ԻԳ. 34.
Օնա սէօյտիւքլէրի զէման՝ հալիմ իտի. օնու
խուսուսէթէ չէքտիքլէրի վագըթ սապըր ի-
տի. քէնտինէ վէրիլէն զարարը պաղըշլամաղա՝
վէ զարար վէրէնտէն ինթիգամ ալմամաղա հա-
զըր իտի: Օնուն եիւրէկինտէ քէնտի ֆայտա-
սընը արամագ սէվտասը հիչ եօղուտու. վէ
զէնկին իքէն ֆուգարա օլմուշտուր, քի քէն-
տի ֆուգարալըղը իլէ չօգլարը զէնկին էտէ-
պիլէրլէր իչուն եաշայըղը եօլտու. Օնուն գա-
նունլարը՝ էյլէնտիկի տիւնեանըն գանունլարը
կիպի տէյիլ իտի, իլլա քէնտի կիպի՝ եախօտ
քէնտի կէլտիկի կէօքիւն գանունլարը կիպի ի-
տի: "Ախզանէ իպրահ էտէնլէրէ էյլէ էտին":
Մատթ. Ե. 44: "Նէտէմլէր օլզէ հէր նէ
խըլթէրջէնիզ քի էտէլէր, սիզ տէ օնլարա էյլէ
էյլէյին: Մատթ. Է. 12: "Վէրմէք ալ-
մագտան տահա զիյատէ մուպարէք տիր":
Գործ. Ի. 35: "Եէր իւզէրինտէ քէնտի-
նիզէ խազինէլէր տըրըլմէն, իլլա քէնտի-
նիզէ կէօքտէ խազինէլէր տըրըն": Մատթ.
Զ. 19: Հէր նէրէտէ՝ ատէմլէր զըլմէթլի

Ինծիլի գապուլ էտիպ՝ Ցիսուսուն իպրէթինէ
ույալըմ խալք, օրատա սահիհէն ա՛զիզ վէ Ալ-
լահանի պիր թէպտիլիք վա՛գի օլուր։ Օ-
նուն Ալլահանի հիւքիւմէթի ալթընտա ինսան՝
եէնի մախլուգ օլուր. էսքիլէր կէչէր վէ հէր
շէյ եէնի օլուր։ Բ Կոր. Ե. 17։ Ակը-
նահը սէվէնլէր՝ Քրիստոսա կէլսինլէր, վէ օն-
լարըն պէտ խույլարը աէֆ օլաճագ. խըրսըզ-
լար կէլսինլէր, վէ օնլարըն եիւրէքլէրինտէ
էօվքէնին եէրինի հալիմլիք թութաճագ. թա-
մա՛քեարլար ճէօմէրտ օլաճագ. օնլար էլլէ-
րինտէն կէլտիյի գատար եըղմագ արզուսուն-
տա օլաճագ. եէրտէ՛ գուտրէթլէրինճէ վէր-
մէյի սէվէճէքլէր. մաղրուր օլանլար ալչագ
կէօնիւլլիւ օլաճագլար, պէքրիլէր այըգլըգ
էօյրէնէճէքլէր. եալանճըլար՝ կէրչէքլիյի
խըրսըզլար՝ հագգը սէվէճէքլէր. Ակըրանի կիւ-
նիւնիւ պօզանլար՝ պիր զէման եիթիրտիք-
լէրի ա՛զիզ կիւնլէրի էյիյէ գուլլանաճագլար
տուա՛ վէ ի՛պատէթ էթմէյէնլէր՝ ի՛պատէ
էթմէյի էօյրէնէճէքլէր, վէ տուա՛ էթմ
պօրճլարընը էտա էթմէքտէ սէֆա վէ սուր
պուլաճագլար. թաշ եիւրէքլի օլանլար՝ թ
պի՛աթլարընը մէրհամէթէ թէպտիլ էտէճէ
լէր. ղարաղ սագըլյանլար՝ քէնտիլէր ա՛զ
պուլմաղա ումիտ էթտիքլէրի կիպի ա՛փէլ էլ
մէյի էօյրէնէճէքլէր ։ Տիւնեայը սէվէնլ
եէրին չէյլէյինտէն վազ կէչիպ խազինէլէրի
կէօքտէ արայաճագլար ։ Պըրմըտանըն գամ
տան հէման աթըլըր ատէմ՝ Պուրթարըճը-
սընըն ուղուրունա արսլան կիպի ճէսուր

լաճագ. Խուլասէի քէլամ ալէսսէվիյէ էն չարէսիզ այըլան պէտ խույլարա մուպթէլա օլմուշ օլանլար՝ սահիհ տինին հիւքմիւ ալթընտա նասիհաթլըղը՝ փաքլըղա, եարամազլըղը՝ ա՛զիզլիյէ, վէ շէյթանա պէնկզէմէքլիյի՝ Ալլահա պէնկզէմէյէ թէպտիլ էտէճէքլէր տիր ։ Հագիգաթ տիւնեա չօգ քէրրէ՝ Ալլահանի կէրչէքլիյին պու իսպէթլի գաֆէրլէրինէ տիգգաթ էթմէզ. Քրիսթիանըն չէօհրէթի ալա պօրու սէտասը իլէ չալ օլունմազ. օնուն էօլմէզ գաֆէրլէրի ասլա թէլլալ իլէ խապէր վէրիլմէզ ։ Չօգ քէրրէ պիր Քրիսթիանըտան պաէյլէրին փէք ազ խապէրի վար իքէն, օ Ալլահ թա՛ալանըն ինտինտէ մուքէրրէմ՝ վէ օնտա սա՛ատէթլու օլարագ եաշայըպ էօլիւր ։

Ազ հալլէր վար քի օնլարտա Քրիսթիանլար ախրէթլէրին կէօզլէրինի գամաշթըրան ղայրէթլի ի՛պատէթքեարլըղըն չօք փարլաք էօրնէքլէրինի կէօսթէրէ պիլիրլէր ։ Լաքին օլ պէրգարար, ալչագ կէօնիւլլիւ, տայիմ ի՛պատէթքեարլըգ, օլ ա՛զիզլիք վէ ճէննէթ իչիւն կիպի արզուլար, օլ տուա՛տա Ալլահ իլէ թէնհատէ հէր կիւնքի գօնուշմագլըգ, օլ քէֆարէթ էտէն Գուրթարըճըյա շու շագլագ կէթիրիր գըմըլտանմազ կիւվէնմէքլիք, վէ քէնտի էվլէրինին էհալիսի իլէ կէչինմէքտէ՝ Ռուհպանլարըն տախի օլ հալտէ պուլունտուգլարը թագտիրտէ կէչինէճէք օլտուգու կիպի կէչինմէյէ ճահտ էթմէքլէր, պունլարըն ճիւմլէսի՝ ա՛յնէն սոյուն փունկարտան ագտըղը

կիպի՝ Յիսուսուն խաչեթմէսինէ ալմաղաան հա-
ըրլ օլուրլար։ Պունլարըն ծիւմլէսի քէնտի-
միզին օլմատըղըմըզըն, վէ Բաղդա թէսլիմ օ-
լուպ Քրիստոս իչինմիզտէ խաչամանըն էսէր-
լէրի տիր։ Էյէր տիւյարի ղուրպէթտէ տօ-
լաշըրպ՝ խօլուռմուղու շաշըրմըշ օլսադ տէ՝ քէն-
տիմիզի պիր գըլաղուղա թէվէքքիւլ էթսէ ի-
տիք, քէնտի ըէյիմիզտէն վէ նիյէթիմիզտէն
վազ կէչիպ՝ օնուն պայաղլարը իլէ գըմըլտանըր,
վէ օնուն կէօզլէրի իլէ կէօրիւրիւզ կիպի՝ քէն-
տիմիզի գըլաղուղումուզուն էմրինէ թէսլիմ էթ-
մէ՞զմի իտիք։ Տին խուսուսունտաքի հալ տախի
իշլէթ պէօյլէ տիր։ Պու տիւնեատան ա՛լա տիւն-
եայա կէօթիւրէն խօլուռմուղու ղայպ էթմիշ իզ-
մէ էյէր կէրչէքտէն Քրիսթիան իսէք, քէնտի-
միզի Յիսուսուն իհթիմամընա թէսլիմ էթ-
մէլիյիզ, քի օ պիզի կէնտէ պէյէնտիյի ուսուլ
իւզրէ՝ խա՛նի խալընըզ ի՞նայէթ իլէ գուրթար-
մըն։ Եաքին պիզ տէ օնուն թէնպիհ էթտիյի
նէրէ կիտէլիմ, օնուն պույուրտուղունու իշ-
լէյէլիմ, օնուն թա՛րիֆ էթտիյի վէճհ իլէ
կէչինէլիմ, օնուն սէվտիյինի սէվէլիմ, օնուն
իքրահ էթտիյինտէն պիզ տէ իքրահ էտէլիմ։
Օնուն պիզէ սաղլըմազա էմր էթտիյի շէյ-
լէրտէն գաչընալըմ, վէ օնուն պույաղլարընա
մուպարեկ օնամն էյըրէնէլիմ։ Վէ Կուզու-
նէր նէրէյէ կիտէրսէ, արտընճա վարալըմ։
Յայտ. ԺԴ. Դ։

ԺԱ. Փէտէրի պիրտէք՝ Օղուլու պիլմէյէ
պաղըլը տըր։ Վազգա՛ա պունլար օլ գատար պիրի
պիրինէ խաղըն պաղըլը տըրլար քի հիչ պիրլը-

մաղըտը ։ «Իշպէտի հայաթ պու տուր քի՛ սէն եալընըզ հագգ Ալլահը՛ վէ կէօնտէրտիյին Յիսուսու "Քրիստոսու թանըյալար" ։ Յուհ. ժէ. 3 ։ Յիսուս թէնտէ՛ աշիքեար օլմուշ Ալլահտըր ։ Ա Տիմ. գ. 16 ։ Փէտէրին ֆազիլէթլէրինին էօյլէ պիր տիրի սուրէթի օլտու կէօրինիւր քի, օնու կէօրէն փետէրի կէօրմիւշ տիւր ։ Յուհ. ժդ. 9 ։ Վէ պու պէօյլէ իքէն, Ալլահա վարմագ իչին՝ սէնին եօլուն Յիսուս օլտուղունու խաթըրընտան չըգարմա ։ Քրիստոսուն մէրամը՝ սէնի փետէրէ կէօթիւրիւփ՝ օնուն իլէ պարըշթըրմագ տըր ։ Միանձը՝ եախօտ չէֆա՛աթձը օ տուր. սէնին՝ ուլ գիյանէթինձէ մէրհամէթլի՛ ամմա թագսիրաթլըլերինէ ղայէթտէն կիւճէնտիրտիյին Ալլահըն օնուն վասիթասը իլէ մագպուլ օլապիլիրսին ։ Ալլահըն ճէլիլ քէմալիյէթլէրի՝ սէնին էն տէրունի թա՛գիմինէ վէ թա՛ձիւպինէ լայըգ տըրլար ։ Օնուն նիհայէթսիզ ա՛զամէթի էօյլէ տիր քի՝ պու տիւնեա պիւթիւն ատալարը իլէ՝ գարալարը իլէ վէ ճիւմլէ միլլէթլէրի իլէ՝ օնուն նազարընտա թէրազիտէ զէրրէ կիպի եախօտ գօվատա տամլա կիպի տիր ։ Եշայ. խ. 15 ։ Օնուն գուվվէթի էօյլէ տիր քի՝ անիտէ պինլէրձէ տիւնեալար եարատըր՝ եինէ անիտէ օնլարըն հէփիսինի հիչէ տէօնտէրէ պիլիր ։ Օնուն իլմի էօյլէ տիր քի՝ էզէլտէն հէր նէ օլմուշ իսէ, վէ կէլէճէք վագըթտա էպէտիյէտէք հէր նէ օլաճագ իսէ, ճիւմլէսինի պիլիր ։ Հէր իւզէրինտէ հէր եաշամագ օլանըն ա՛մէլլէրինէ, սէօզլէրինէ վէ

Փէյլէսօֆլէրինէ աշնա տըր. վէ հալա պիլինմէյէնլէ-րի վէ տահա տօղմամըշ օլան հէփ միլլէթ-լէրին էտէճէքլէրինի տէ կէօրիւր։ Օնուն մու-հապպէթի օլ գատար չօգ տուր քի պիր գաչ օլմուշ ճինսի գուրթարմագ իչիւն՝ քէնտի թախթընտան ինէրէգ "Ճէլալինին զիյասը վէ զաթընըն սիքքէսի" (Իպր. Ա. 3) օլան սէվ-կիլի Օղլու Րապպ Յիսուս Քրիստոսու պէ-շէրիէթէ, գատարիէթէ վէ էօլիւմէ թէսլիմ էթտի։ Օնա "Պին քէրրէ պինլէր խըզմէթ էտէրլէր. վէ օն պին քէրրէ օն պինլէր հուզու-րունտա տուրուրլար" ։ Դանիէլ. Է. 10 Անինին ա'սըլըյին՝ իշթէ պու ա'զիմ վէ հէյ-պէթլի՝ ամմա ի'նայէթլի Ալլահ գարշը տըր-լաքին պու միւպարէք Յիսուս սէնի օնտա չէ-վիրմէք իսթէր։ Էյէր Ինճիլէ թապի՝ օլուր-սան, Ալլահ սէնին փէտէրին օլաճագ. հէր նէ վար իսէ, վէ հէր նէ իսէն՝ հագգ. գուրպան տէյիւ օնա թէսլիմ էթմէլիսին։ Մա'ամէ-թինի օնտա՝ վէ էպէտի րահաթընը օնուն հու-զուրունտա արամալըսըն. օնու թանըրմագ, օ-նու սէվմէք վէ օնուն հիմայէթինին ալթընտա պուլունմագ սէնին ճանընըն էն պէօյիւք ար-զուսու օլմալը տըր։ Հէր իհսան Ալլահտան կէլիր, վէ հէր իհսան՝ սէնի կիտէ կիտէ օնա տահա, եագըն կէօթիւրմէք կէրէք տիր։ Թէն-պիհլէրին իլքի վէ պէօյիւկիւ՝ օնու սէվմէք տիր։ Հագիգէթ կիւնահ սէպէպ օլմուշ տուր. քի սէն տէյմիլ Ալլահ իչիւն՝ իլա քէնտին իչիւն եաշամըշ սըն. ալչագ վէ քէնտիփայիտէ-նէ միւթա՛լիգ միւրատլէր՝ սէնին եիւրէյինտէ

Հիւ[illegible] սիւ[illegible] լու[illegible] վասիթասի իլէ Ալլահա տէօնէրսէն, մուրատըն օլուր իզզէթի վէ քէնտիսի սէնին իթիթխա-րըն օլաճագ, վէ [illegible] [illegible]-նըն ույմազ, հէմ սէնին սէվտիկլէրին քէնտինի ձնա պէյլէնտիրմէք օլաճագ. վէ սէնին ու[illegible]ու-րուն վէ Նյարատըճընըն ումուրլէրի՝ արթըգ պաշգա. պաշգա [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] գը-մայաճագլար, իլլա խէնիզէն պիր օլուշ օլա-ճագլար։ Սէնին արզուն շու օլաճագ, քի ա-նա[illegible] իտաատէ[illegible] [illegible]-րա օլունսուն։

12. Տինին պիր փէք իգթիզալը թարա-ֆը տախի Աղիզ Ռուհու պիլմէք տիր։ Ա-տէմլէր Ալլահանի շէյլէրի տիւշիւնմէյէ իլէ ույանտըրգըլարընտա՝ էքսէրի զանն էտէրլէր քի, քէնտիլէրինտէ սահիհ տինին ֆազիլէթլէրի քէնտի էմէքլէրի իլէ հասըլ օլմալը տըր. լաքին Ալլահըն քէլամը կէօսթէրիր քի, օն-լար Աղիզ Ռուհտան հասըլ օլուր։ Ա-ղիզ Ռուհուն վէրիլմէսի՝ օնուն եարտըմընը տիլէյէնլէրէ վա՛տ օլունմուշ տուր։ Ղուկ. ԺԱ. 13։ Քրիսթիան՝ Ռուհտան տօղմուշ տուր։ Յովհ. Գ. 6։ Ռուհ տիւնեայը կիւ-նահ իչիւն իլզամ էյլէմէյէ կէօնտէրիլմիշ տիր։ Յովհ. ԺԶ. 8։ Աղիզ Ռուհուն վասըթասը իլէ Ալլահըն մուհապպէթի եիւ-րէյէ տէօքիւլիւր։ Հռով. Ե. 5։ Իման է-տէն քիմսէտէ իւմիտին զանիլէյի՝ օնուն վա-սիթասի իլէ օլուր, վէ ա՛գըլը նուրլանըր, վէ Ալլահըն Ռուհու իլէ ա՛ղիզ պուլ. գուվ-

ընթերցողք ։ «Զ՚որոց եւ՚ ... ։ » ...
մայր Յուհաննու եղբորն ։ Ա է «մուհաւաքէթ,
շարբեթ, ակլանժ, թեհամմալ, լաթիֆիւթ,
եսիւ․ խնձ՚ մաճառոյ ․ ... զատթ եթ-
մէ՚ Յուհաննու անցեալիք ... » ։ Գրոց ․
Ե․ ԺԲ ։

Վերիսաթիան մեջլալիւինի Տիմիլէ փաշէլեթ-
մեծ՚ մե ա՚ ... հեր ... Թարաֆը՚ պա-
վէժհ խալէ Աբահըն Յուհաննան հարցը օ-
լուր ։ Ա է ա՚լէթ գլմացարեան Յարպը Տէր
... ... (Մէջ․ ծթ․ Ժմ)
ախյին սաչ իչ խարեր ալորըմն հալաէ՚ օնուն
Յուհաս սէնին եւրեյինի եւնիլէթսին ակյիւ
Աբահա պաղմայը եղբէնկերուն ։ Աբահը հեր
չէյտէ թա՚պիր էթմէք մէրամըն օլմագ վարծիզ
իքէն՚ պուևու իգթիզա էտէն գուարէթ իլըն
ա...՚ վառ օլմանմաչ Յուհա կիւլենձիլիւէն-
վէ պու հալտէ պուլանմադան թագտիրտէ նինէ
Աբահըն Յուհաննա կիւլենձլիսին վէ զանն եթ-
մէ ... փութա՚լիլ չէ... թէմպէլ վէ
իճմալ սամա մա՚զուր օլամագ ... ։ Շէյթան վէ
ախանաս սանա՚ Ասեր մասլահաթ պեյլէ Աբա-
հըն խսէ, քէնտինէ զահմէթ վէրմէք իգթիզա
էթմեզ տէյէրէք, Անճիլին պու թա՚լիմինի փէ-
նայա դուչլանմընըմագ խաթէրլեր․ լաքին էմին
գըլմազարումուշ օլան Յապպ քենտիսի՚ պուն-
... ...
օնուն իճինտէ՚ Աբահըն «պիզտէ կէրեք
խաթէմէյի կէրէք իշչէմէյի իշչէյէն» օլմաք՚
«խէլասըմըզը գորգու վէ աիթրէմէ իլէ»
իշլէմէք կէրէք իսպիլիմիզէ սէպէպ սալըմըշ տըր ։

Փիլիպ. Բ. 13.

Չիֆթճի իւր պահարան թօխումները ներս երտիկինան, հեչ մին թօխում նախրաց հարդր եթախրեմեզ. Նէ տէ պիր նափրաղս մին պաշաց հարդր եթախրէ պիլիր: Յաքին Ալլահ կիպի գուվվէթի իլէ՝ թօխումու պիթիրախր, թարլայը նեշիլլիքլէ եօրթէր. վէ օրայըն թա՛յին օլունմուշ հափթալարընտա՝ ներթիշմիշ ղախըրէնին ալլահյանան պաշաղըըր իլէ նիւքլէտիր: Պու մահսուլու հարդր եանէն քիմ ալըր. ատէմ տէյիլ՝ խըյր Ալլահ տըր. Ննէ՝ էյէր չիֆթճի թարլասընա չիֆթ սիւրմէյիպ թօխում էքմէսէ իտի, Ալլահ Թ.ա.ա՛լա մոու հարդր եանէճէք իտի: Չիֆթճի՝ «Ալլահաթ Ալլահըն տըր, պէնիմ չալըշմամ պօշտըր տէյիլ տիր» տէտիյի հալտէ՝ պէչէճէք էքինի օլուրմու իտի: Պու էօրնէքտէքի հալ նասըլ իսէ, տինտէ տէ պյնի էօյլէ տիր: Սաղլահաթ Ալլահըն տըր, վէ մեաճ օնա մէրիլմէլի. լաքին նինէ ինսան՝ մէսիլէլէրի գուլլանմալը, վէ քէնտի գուրթուլուշու իչին չալըշմալը տըր: Մէրթ թօփրաղա մէյլէ հէթիրտէմէտիյի կիպի քէնտի նիւրէյինի տէ թէպտիլ էտէմեզ. լաքին Գուրթարըճըմըզըն քէնտի էյինէ վէրմիշ օլտուղու մէսիլէլէրի գուլլանըրըն, վէ Ալլահ Թ.ա՛ալա ղանի լութֆու իլէ պէրէքէթ վէրիր տէ: Յաքին էյէր գուրթուլուշ խնայէթինէն, վէ ա՛ղիզլիք Ալլահըն Ռուհուլգուտուսուն օլտուղու իչին՝ ատէմլէր մէսիլէլէր գուլլանմազլըգ քէնտի գուրթուլուշլարը իչին չալըշմազլար իսէ, թօխում էքմէյէ

մուգայյետ օլմայան չիֆթճի՝ էքի՛ն. թահսիլ էտէմէյէճէյի՝ կիպի՝ օնլարըն տա էյլէ էպէտի սա՛ատէթէ իսմիւ էթմէյէ հագգլարը եօգ տուր ։ Նէյէր. Մլեահա թէսնիմ. Քրիստոսա ինանըրսան, Մ.Ղ.Ի.Զ. Ռուհուն հէյբէթի օլա-ճագտըր. Մէ օնուն հէյբէթի մահքիզ. գիմսէ տէյիլ. Մի ։ Ա Կոր. Գ. 16. Օ՝ մէնիմ երիւրէյինտէ իշլէրքէն, էյէր սէն կիւնահըն գուլլուղունտա գալըրսան, նէ՞ գատար եօ-զիւրսիւզ գալաճագսըն։

Ի՞չիքէ պէօյլէ՝ ագինին նէ օլտուղունու կէօ-րիւյօրսուն. պիր թագըմ հէօրիւնիւր ա՛-տէթլէրտէն՝ իպարէթ տէյիլ իսէ տէ. մինէ էյէր տողրու տինին վար իսէ, Քրիստոսուն իճապը Ատամի ա՛տէթլէրին գըյմէթլէրինի պիլիրսին, էյլէ գուլլանմայըրսըն. Տէն – սալթ էտէպ իզնէ սիգգաթ իլէ. սաքլանմագտան իպարէթ տէյիլ իսէ տէ, էյնէ էյէր երիւրէք տինին հիւքմիւ ալթընտա իսէ, չիւպհէսիզ արագ տըր աղիւլլէր կիւլէճէք. բուբին տին Ալլահը Քրիստոսա էյլէ պիր ալիմետէն իպարէթ օլմադըգ տըր քի, իմանընըզըն տէյիլ քէնտի-լէրինին իլէ Ալլահըն օլմադընա սէպէպ օ-լուր։

13. Նէյէր տինի պէյէնիրիմ տէյէտէն իսէն, Ալլահըն գուվվէթի իլէ օնու թէմ սօն պիւ-նիւնէ տէք սագլամալը գատար պէքլէճէքսին։ Վէրքինթիյան գիմսէյէ ալ պիր. Պու գավըլէ օ-լան ատէմլէր, տինինի իլէ Յիսուսըն տա-րագընտա մուա՛լլագտէ տուրուտուղլարը էսնատա Քէրչէքտէն Յիսուս սապիթ էնլէր. մուլթիգադ օ-

նուն օլմաղա կիտէրլէր ։ Ակէնճ Քրիսթիան
ոէյէ պիլիր քի՞ Տիւնեա իւզէրիմէ կիւլէճէք .
լուքին կիւլսիւն , անճագ Ալլահ պէնտէն րազը
օլսուն , վէ ատէմլէրին ա'գըլաըղ կիւլմէլէրինէ
թէհամմիւլ իտէ պէլիրիմ ։ Տիւնեա պանա էյրի
չէհրէ կէօսթէրէճէք . գօ կէօսթէրսին . պէն-
տէն էվվէլ Ռապպիմէ էօյլէ էթտի . " Հայիրա
խօճասընտան իւսթիւն տէյիլ տիր " ։ Ղուկ . Զ .
40 ։ Եյէր Յիսուսա կիտէրսէն սալթ մուվագ-
գաթէն օնուն օլմաղա տէյիլ իլլա էպէտիյէտէք
օնուն օլմաղա կիտէճէքսին ։ Տինի պիր քէրրէ
պէրէքէթ տէյիլ սէչիպ՝ միւլթիւն էօմրիւնտէ
թութաճաղըն , վէ իքթիղալը օլան պիր չէյ
օ տուր տէյի գըյմէթինի պիլէճէքսին , վէ
օնա պաղարագ պու տիւնեատէ կէրէք ղահ-
մէթ կէրէք սէֆա՝ կէրէք հայաթ վէ կէրէք
էօլիւմ՝ հէփիսի հիչ պիր չէյ տէյիլ տիր ։
Եյէր տիւնեա եիւզիւնտէ սէնտէն ղայրը պիր
քիմսէ օլմասա պիլէ , եինէ օնուն Ինճիլինի
ղաթինտէ փէք գըյմէթլի վէ սանա փէք լա-
զըմլը պիր պէրէքէթ սայաճագըն ։ Օնու՝ գըյ-
մէթ վէ պէօյիւքլիւք ճիհէթիյլէ օլ տէրէճէ
վասֆ օլունմաղ պիր պէրէքէթ սայաճագըն
քի , էկէրչի սէնտէն ղայրը հէր ինսան օնու պօշ
պիր չէյ սայսա վէ տիւնեանըն ճէմի՛ միլլէթլէրի
օնու ղապուլ էթմէքտէն սէնի գօրգութմաղա
իթթիֆագ էթսէլէր , եինէ օնուն գըյմէթի-
նի պիլէճէքսին ։ Մարտիրոսլարըն Փիքրի պուն-
ճիլէյին իտի . օնլար՝ սալթ իգպալ վէ րահաթ
սիւրտիւքլէրի վագըթ տէյիլ՝ իլլա պէլա վէ
գովալայըշ չէքտիքլէրինտէ տախի , վէ եա Քր-

րիստոսատն եւ էօմիւրտէն վաղ կէչմէյէ մէճ-
պուր օլտուգլարը սա'աթտա տախի՝ քէնտի տին-
լէրինին ղըյմէթինի պիլիբ վէ օնու պէրէքէթ
սայըբ օնա եափըշըրլար ։ Իւչէրչի մարթիրօս-
լուղա սա'վէթ օլունմասըն իսէ տէ, լաքին
եինէ նիճէ քի օնլար Քրիստոսուն տէրէճէսիդ
ղըյմէթինի պիլիբ օնուն ղայրէթինի չէքտի-
լէր իսէ, իշթէ հէման օլ ղայրէթ սէնին տէ
եիւրէյինտէ սաքին օլմալը, եախուտ սէնին տի-
նին պօշ տուր ։ Օքու Բաւղոս տէմիշ տիր
«Պապայը եւ անայը պէնտէն զիյատէ սէվէն՝
պանա լայըգ տէյիլ տիր ․ վէ օղուլու եա գը-
զը պէնտէն զիյատէ սէվէն՝ պանա լայըգ տէ-
յիլ տիր» ։ Մատթ. Ժ. 37 ։ «Պէշլէճէ
տիրտէն հէր քիմ Յիւմլէ վարըլյէթինտէն վաղ
կէչմէզսէ, շաքիրտիմ օլմաղա գատիր տէյիլ
տիր» ։ Ղուկ. ԺԴ. 33 ։

14. Մուարիֆ էվլատըն թէմիզի՝ սահիհ
տինին պիր կիւզէլ թա'րիֆինի էտէր . իմտի
օնու տիգգաթլըճա մուլահազա էյլէ ։ Իւլք
գըրթասըննա՝ (Ղուկ. ԺԵ. 11—16.) սա-
հիհ տինտէն մահրում օլան պիր ատէմին սու-
րէթինի կէօրիւրսիւն . լաքին էյ կէնճ տօս-
թում՝ սէն տէ պիր վագըթ օլ սուրէթտէ ի-
տին ։ Օլ Մուարիֆ՝ պապասընտա օլան մուհաղ-
պէթինի հէփ ղայպ էթտի, օնտան ուզագ
գաչտը . վէ ա'գըլ գըյ՝ օլմուշ կիպի վարըլյէ-
թինի քիւլլիյէն թէլէֆ էտիպ՝ կիւնահ վէ
տէրտ իչինէ տէրինճէ տալտը . լաքին սէն՝
օնտան տահա պիր քէրիմ Պապատան գաչ-
տըն, վէ օնա գարշը՝ օլ Մուարիֆին իշլէտիյի

կիպի իշլէտիր ։ Օնուն կիւնահընըն արտը սըրա տէրտ կէլիր․ վէ էյէր թէվպէ էթմէզսէն, սէնին կիւնահընըն արտը սըրա տախի էպէտի հէլաք կէլէճէք ։ Լաքին օ թէվպէ էթտի ։ Պէտմիւլին իքինճի գըրթա՛սընտա (17—19) սահիհ թէվպէնին ասըլըն պիր էյի թարիգի պուլունուր ։ Ա՛գլը պաշընա կէլտի, քէնտի միսքինլիյինի տույտու, կիւնահը վէ տէլիլիյի իչին ալչագ կէօնիւլլիւ օլտու, քէնտի պապասընըն էվինին էն ալչագ եէրինի արզուլէտի, վէ գալպըլը ա՛ֆվ տիլէմէյէ կիթտի ։ Թէվպէ իշթէ պէօյլէ օլուր ։ Օլ կիւնահքեար քի՛ պիր վագըթ պի գայտ տուրուպ հիչ տիւշիւնմէյէրէք վագթինի պօշա կէչիրիրտի, շիմտի ա՛գլընը պաշընա կէթիրտի․ ալչագ կէօնիւլլիւք էօյրէտէն տինէ մուգայեէտ օլմամասը իլէ, Ալլահընտան վէ Գուրթարըճըսընտան ուզագ գաչմասը իլէ, ա՛գլըտան վէ իտրաքտան մահրում կիպի հարաքէթ էթմիշ օլտուղունու տույտու ։ Կիւնահընտան իքրահ էթտի, օնտան էօթիւրիւ ալչագ կէօնիւլլիւ օլտու, Ալլահըն ճէմա՛աթընտա՛ էն ալչագ եէր օլսա պիլէ՝ պիր եէր արզուլէտի ։ Օնուն պիր վագըթ խօր կէօրտիւյիւ տինի՝ շիմտի օնուն տաւրմայըրպ արզուլէտիյի շէյ օլտու, վէ սըտգ իլէ կիւնահըն խօլլարընտան տէօնիւպ Ալլահընը արատը ։ Միւսրիֆ էվլատըն գապուլ օլունմասընըն թարզը՝ Ինճիլին թէրթիպինի պէյան էտէր ։ Ղուկ․ ԺԵ․ 20—24 ։ Օ՝ սըտգըլա թէվպէ էտիպ մէրհամէթ տիլէտիյի անտէ՝ օնու պուլտու ։ Օնուն պապասը օնու գուճագլայըպ՝

կ․

Երինէ օղուլլուղա գապուլ էթտի. լաքին շունա տիգգաթ էյլէ քի, օ քէնտիսի պապասընըն քէրէմինէ լայըգ պիր շէյ էթմէմիշ իտի: Ա'մէլտէն տէյիլ իտի, եանի պուլտուղու ի-նայէթ՝ քէնտի ա'մէլլէրինին հիչ պիրիսինին սէպէպինտէն տէյիլ իտի. զիրա քէնտի ա-թասընըն էվինէ պիր սէֆիլ ֆուգարա վէ րէտտ օլունմուշ հալտէ տէօնմիւշ իտի. վէ պէօյլէ իքէն՝ երինէ տէօնտիւյիւ անտէ՝ պիւ-թիւն պիւթիւնէ վէ կէօնիւլ իրատէթի իլէ ա'ֆվ օլունտու, վէ գապահաթլարը մահվ օ-լուպ երինէ պապասընըն էսքի մուհապպէթլի նազարընա կիրտի: Ինճիլտէ սանա աշիքեար օլան ի'նայէթ պէօյլէ տիր, օլ տախի օլ գա-տար կէօնիւլ իրատէթի իլէ՝ վէ օլ գատար ղանիմէթ իլէ տիր: Սէնին ա'մէլլէրինին հիչ պիրիսի սէնի՝ Ալլահըն ի'նայէթինէ լայըգ է-տէմէզ. օնուն նազարընա լայըգ հիչ ա'մէլին եօգ տուր: Միւսրիֆին նէսի՞ վար իտի. լա-քին երինէ անիտէ վէ կէօնիւլ իրատէթի իլէ ա'ֆվ օլունտու. սէն տախի՝ էյէր Քրիստո-սուն վասիթասի իլէ Ալլահա եանաշըրսան, պէօյլէ ա'ֆվ օլունաճագսըն: Բուհանիճէ սէն օնուն գատար սէֆիլ ֆուգարա վէ գապա-հաթլըսըն, լաքին կէօնիւլ իլէ Քրիստոսա ի-ման կէթիրտիյին թագտիրտէ՝ սէնի տէ անի-տէ օլ գատար ղանի մէրհամէթ՝ ա'ֆվ էթմէ-յէ, գուրթարմաղա վէ Հագգ Թա'ալայա էվ-լատ էթմէյէ հազըր տըր:

Պիր խուսուսա տահա տիգգաթ էյլէ քի՝ միւսրիֆ պէօյլէ կէօնիւլ իրատէթի իլէ ա'ֆվ

օլունտուգտան սօնկրա եւինէ պապասընըն էվինէ
օղուլ կիպի գապուլ օլունուր ։ Իմտի օրատա օ-
նուն տավրանըշը նէ՞ տիւրլիւ օլմալը իտի .
էլպէթտէ հէր մէմնունիյէթ վէ մուհապ-
պէթ սէպէպի՝ օնու պապասընըն միւրատընա
իթա՛աթ էթմէյէ իպրամ էթմէլի իտի ։ Լա-
քին իթա՛աթ էթմէսի՝ մէրհամէթ պուլմագ
սէպէպինտէն իլէրի կէլիր օլմայաճագ իտի ,
զիրա մէրհամէթ պուլմուշ իտի . վէ պապա-
սընըն էվինէ գապուլ օլունմագ սէպէպինտէն
տէ օլմայաճագ իտի , զիրա գապուլ օլունմուշ
իտի ։ Օնու՝ տահա շէրիֆ սէպէպլէր՝ եանի
մուհապպէթին սէպէպլէրի հարաքէթէ կէթի-
րէճէքիտի ։ Տինին մէյվէսի տիր տէյիւ թարիֆ
էթտիյիմ իթա՛աթ պէօյլէ տիր . Ինճիլին իս-
թէտիյի իթա՛աթ՝ մուհապպէթտէն իլէրի կէ-
լիր , օլ մուհապպէթտէն քի իմանտան հասըլ
օլուր ։ Սահիհ Քրիսթիան Ալլահա խըզմէթ
էտէր . Լաքին օնուն սէմավի մէքեանընա
գապուլ օլունմագ իչիւն տէյիլ , զիրա Քրիս-
տոսա կէլտիյի վագըթտա պու պէրէքէթի է-
տինտի , իլլա հիսապսըզ քէրէմլէրտէն մէմնուն
օլան պիր էվլատ կիպի օնա իթա՛աթ էտէր ։
Օ՝ եալընըզ իմանտան թա՛տիլ օլունուր .
Լաքին տէյիլ եալընըզ օլան իմանտան , իլլա
օլ իմանտան քի , օնտա հէր իթա՛աթըն թօ-
խումլարը պուլունուր , վէ Ալլահտան մէր-
համէթ պուլմուշ օլմաղըլէ՝ Ալլահ իչիւն եա-
շար ։

15 . Իմտի կէրէք տիր քի , իշպու սանա
թա՛րիֆ էթտիյիմ սահիհ տինէ կէօրէ կէնճ-

ըիյինտէ Քրիստոսուն շաքիրտի օլասըն ։ Եյէր կէնճլիյինտէ քէնտինի Ալլահա թէսլիմ էտէրսէն , ա'գըլլը վէ սա'ատէթլու օլաճագսըն . վէ սանա՝ "Շիմտէն սօնկրա պանա չաղը՞րմայաճագմըսըն քի՝ Եա՛ պապամ կէնճլիյիմին գուլաղուզու սէն սին" (Երէմ. գ. 4) տէտիյինի իշիտէճէքսին , վէ եուրէքտէն տէյէճէքսին , Եա՛ մուպարէք Ալլահ՞ սէնին եարտըմընըլա պէօյլէ չաղըրայըմ. վէ շիմտի է՛օմրիւմիւն իլք կիւնլէրինի սանա թագտիս էտէրիմ ։ Սանա նէ գատար պօրճլու օլտուղումուն իգրարընը՝ էպէտիյէտէք պիլթիրէմէմ ։ Իմտի գապուլ էյլէ՝ եա՛ Րապպ՝ կիւնլէրիմին իպթիտասընը . Հէր նէ գատար պիր չէյ տէյիլ իսէ տէ՝ գապուլ էյլէ . սունա պիլտիյիմ էն ա'լա չէյ օ տուր . էթրաֆըմտա կէնճ քիմսէլէրին չօղու ֆասիտ տիւնեանըն գանունլարընա կէօրէ ա'մէլ վէ հարաքէթ էտէրլէր . կիւնահա մայիլ թապի'աթ՝ օնլարա հիւքմ էտէր . քէօթիւ արգատաշլար օնլարը ազտըրըրլար , վէ չէյթան օնլարը հէլաք յօլա սիւրէր ։ Լաքին եա՛ Րապպ՝ պէն սէնին սէսինի տինկլէյէճէյիմ . կէնճլիյիմին հէփ գայիփագ եօլլարընտա գըլաղուզում սէն օլ ։ Պապամ սըն տէյիւ սանա չաղըրըրըմ, վէ պապամ սըն տէյիւ սէնի արարըմ . վէ քէնտի իսթէտիյիմտէն զիյատէ էյլիյիմի իսթէր տօսթումումուն տէյիւ սէնի սէվմէյէ վէ սանա իթա'աթ էթմէյէ պանա եարտըմ էյլէ"։

Եյ կէնճ տօսթում՝ էյէր կէնճլիյինտէ իպատէթքեար օլմագ իսթէրսէն , տիւնեայը

թէրք էտիպ՝ Նալաճա վէ տինէ թարաֆկիր օլմաղա ճէսարէթ էթմէլիսին ։ Պինլէրճէ տէլի գանլըլար իւմիտլէրինին թէմէլինի պու ֆանի տիւնեատա գուրարլար իսէ տէ՝ սէն սէնինքիլէրինի՝ կէօրիւնմէզ վէ էպէտի չէյլէր իւզէրինէ գամիլէմէլիսին ։ Օնլար Գուրթարըճընըն մուհապպէթինի հիչ սայարլար իսէ տէ, սէն չագըրըլը օնուն սէսինի տինկլէյիպ օնտան էջրէնմէլիսին ։ Պէլի. պիզէ թէքլիֆ օլունան Գուրթարըճըյը կէնճլիքտէ գապուլ էթմէլիսին ։ Օնա սըղընմալըսըն. վէ օնա տէմէլիսին. Մէվկիւլիւ Բապա՝ կէնճլիյիմ սէնին տիր, թէզ կէչէր օլան էօմրիւմիւն ա՛լասընը սանա թէսլիմ էտէրիմ։ Սէնին խաթըրըն իչիւն սէվինէրէք պու ալտաթըճը տիւնեատան վազ կէչէրիմ. զիրա եա՜ Բապա՝ պէնիմ իչիւն հա՞նկը չէյի վէրմէտին ։ Պէն սէնին իչիւն տիւնեայը թէրք էթտիյիմ թագտիրտէ, սալթ պիր գաչ ֆանի չէյլէր թէրք էթմիշ օլուրում. վէ պիրազ ճիւրիւֆտէն վազ կէչմէմ իլէ՝ սէնտէ պահա նէթիչմէզ խազինէլէր պուլաճաղըմ ։ Եա՛ միւգարէք Յիսուս՝ սէն պէնիմ իչիւն սահիհ սա՛ատէթտէն վազ կէչտին. պէնիմ իչիւն սէնին մէլէքլէրինին կիյինտիքլէրինտէն փարլագ իզզէթլէրի թէրք էթտին ։ Պէնիմ իչիւն՝ սէնին հուպուրունտա արատըղ˝մտան չէրիֆ չագլըգլարը պրագտըն ։ Իմտի կէնճլիյիմ սէնին օլսուն. չիմտիյէտէք չօղու կիթտի, լաքին եա Բապա՝ կէրի գալանը գապուլ էյլէ ։ Սէ արթըգ կիւնլէրիմին հիչ պիրիսի սէնի էօլ-

տիւրլէն տիւննեաներն՝ եախօտ սէնին վէ պէնիմ պէօյիւք տիւշմանըմըզըն խըզմէթինտէ կէչմէսին ։ Պէնիմ կէնճլիյիմ, ճանըմ, էօմրիւմ վէ հէր շէյիմ սէնին ա՞ճայիպ Ալլահանի մուհապպէթինէ լայըգ տըր" ։

Իշթէ էյ կէնճ տօսթում՝ պունճիլէյին էյէր սահիհ Ի՛պատէթքեարլըգըն վար իսէ, սինէ զըտտ օլան հէր շէյտէն վազ կէչմէլիսին. պէօյլէճէ մէրամընը, սահիպինի վէ եօլունու տէյիշթիրմէլիսին. վէ պէօյլէ քէնտինի՝ սըտգը պիւթիւն սէնին իչիւն եօլէնէ վէրմէլիսին ։ Սաքին պունու էթմէտիքճէ ճէննէթի ումմագ՛ քէնտինի պիր ուչուրումտան աթըպ տա տիւշմէմէյի ումմագ գատար տիվանէլիք տիր. Եա՛նի ումուլմազ շէյի ումմագ տըր ։ Ալլահըն Պէլամը՝ կիւնահտան տէօնմէքսիզին գուրթուլուշ օլմատըղընը աշիքեար էտէր ։

16. Ի՛պատէթքեարլըգտա մէշհուր չօգ քիմսէլէր քէնտիլէրինի Րապպա թէսլիմ էթտիքլէրինտէ՝ ա՛հտնամէ եազմաղըլէ էթմիշլէր. վէ չօգ րուհանի մուա՛լլիմլէր պու ա՛տէթի պէյէնմիշլէր ։ Վէ իշթէ օլ ա՛հտնամէլէրին պիր եօրնէյի պու տուր ։

"Էյ ա՛զիմ վէ էպէտէն միւպարէք Ալլահ՛ քէնտիմի սանա ա՛հտ իլէ պաղլամագ իչիւն թէվազու՝ իլէ սանա եագլաշըրըմ. վէ իւմիտ էտէրիմ քի՝ պու ա՛հտըմը հիչ ունութմամ ։ Իչպէտի խէլասըմ պանա պին տիւննեատան զիյատէ իգթիզալը օլտուղունու, վէ քէնտիմի սանա թէսլիմ էթմէյէ զիյատէսինճէ պօրճլու օլտուղումու պիլէրէք՝ Ալլահըմ օլտուղունու տէրունտէն իգրար էտէրիմ ։

Պու քեօթիւ տիւնեատան սահիհէն վազ կէչէրիմ․ պէնիմ հիսսէմի օնտա պրամայաճա-ղըմ․ վէ օնուն ֆէնա ա՛տէթլէրինի վէ տէլիլիք-լէրինի վէ սէվկինճլէրինի թէրք էտէրիմ։ Տիւնեատա տուրտուղճա՝ պէն տիւնեատան օլմա-յաճաղըմ, իլլա պիր սէմաւի տիյարա եօլճու կիպի հ'օմիւր սիւրմէյէ ճահտ էտէճէյիմ։

Անի տէրունտէն քէնտիմէ փէտէր էտինի-րիմ, մութլույուղումու՝ սէնին լութֆունտա վէ մուհաֆազէթինտէ, վէ րահաթըմը՝ սէնին հուզուրունտա արայաճաղըմ։ Անին միւրատընա կէօրէ գուլլանըլմաղ վէ սէնին գանունլարըն իլէ հիւքմ օլունմաղ իչիւն՝ քէնտիմի սանա թէսլիմ էտէրիմ։

Բապա Յիսուս Քրիստոսու քէնտիմէ Կուրթարըճը գապուլ էտէրիմ, վէ քէնտի լայըգսըզ տէրտիմէնտէ կիւնահքեարը օլտուղումու իգրար էտէրիմ։ Եա՛ Բապա Յիսուս՝ պէն սէնի քէնտիմէ՝ պէնիմ իչիւն տէրտ չէքմէյէ Ալլահտան կէօնտէրիլմիշ քէֆարէթ էտիճի վէ Կուրթարըճը գապուլ էտէրիմ. վէ հէփ իւմիտլէրիմի սէնին քէֆարէթլի եօլիւմիւնէ վէ թէքմիլ ա՛տալէթինէ տայանտըրմաղ իսթէրիմ. վէ սէնին շաքիրտին օլուպ արտըն սըրա կիթմէք իչիւն քէնտիմի սանա թէսլիմ էտէրիմ։

·Րէզալէք ա՛զիզլէյիճիմ տէյիւ քէնտիմի Ա՛զիզ Ռուհա թէսլիմ էտիպ տուա՛ էտէրիմ քի, օնուն Ալլահանի նուրու ճանըմը նուրլանտըրսըն, վէ օնուն գուվվէթի եիւրէյիմի թէմամէն թէպտիլ էթսին։ Օնուն թա՛լիմի իլէ թա՛-

լիմ օղունմասինը խաթէրիմ, վէ անուն գում-
վէթինի արզայածաղըմ։

Էյա՛ Ալլահըմ՝ պունմաճիլէյին անէնին իչին
աիւնեայը թէրք էտէրիմ, վէ քէնարիմ զի-
ճուլա, ճան վէ յաուհ իլէ եա՛ փեկար փեակ-
րիմիին ակյիւ, եա՛ Օղուլ Կուպրթարըճըմըն
ակյիւ, վէ եա՛ Ռ՛ղեզ Ռուհ ա՛զիզլէյիճիմըզին
ակյիւ աէրունակէն սանա թէշլիմ էտէրիմ։
Զ է հալա շահիտիմ անէն իչէն, պու ա՛զիզ
ա՛հտըմը թամամ էտէրիմ։

Ս է նա միւպարէք Ալլահ պու ա՛հտը էօր-
քու ինչ գապուլ էտէրիմ. զիրա օնու՝ անէնին
նազարընտա կէրէկի էտէրիմ։ Օնու ըլէմանին գա-
պուլ էտէրիմ. զիրա կէրիւե հիչ պիր չէյ
սագլամամ. իլլա պիւթիւն պիւթիւնէ անէնին
օլմագ իսթէրիմ։ Օնու կէօնիւլ էրտէնլէ ինչ
գապուլ էտէրիմ. զիրա պէնի հիչ պիր ճէպր
զօրլամազ, իլլա պու՝ անէնին ի՛նայէթինին աէ-
պէպլինաէն աէչտիյիմ տիր։ Օնու էյի գէօնլէ
գապուլ էտէրիմ. զիրա շու չիմտի եափալըլ-
մը միւլահազա էթմիշիմ։ Ս է օնու էպէտի
հըֆզ էթմէք իչիւն գապուլ էտէրիմ. զիրա
անէնին եարտըմըն իլէ ըթա էօլիւմ պէնի Ա-
լահը գարշըլամադա կէօթիւրիւնճէյէտէք՝
պու աէչտիյիմէ եափըլըշաճաղըմ։

Սա՛ատէն պուլունմագ իչին Ալլահա վէ Իպրահիմա-
ռա ինչիլ իւմիտէն ալըր ինմէնէն պուտա՛ս։

Էյ՛ միւպարէք վէ ճէլիլ Ալլահ ճէնէնէթին
սա՛ատէթի անէն սին. վէ ա՛զիզլէր հէմ մէ-
լէքլէր էպէտի էյլիյի անէնտէ պուլուրըրլար։ Բ...

սէնին եուճէ մէքեանլարտա օլան ճիւմլէ ճէ- մա'աթըն՝ սիմանտան տօյմուշ տուր, վէ սէնին սէֆանըն ըգմազընտան իչէրլէր։ Պէնի էպէ- տի տիւննեատան այրը թութան փէրտէ ինճէ տիր. լաքին պէնի օնլարըն իւնսիյէթինտէն, սէֆալէրինտէն վէ թէսալիհաթընտան այըրա- ճագ խէնտէք կէնիշ տիր։ Պէն պիր գապա- հաթլը ատէմ էվլատը օլուպ՝ սէնի թանըմա- տըմ. ֆասիտ վէ էյլէյէ զըտտ օլուպ՝ սէնի արամատըմ. ճահիլ վէ քէօր օլուպ գարան- լըգտա կէզէր իտիմ իսէ տէ՝ եինէ կէօրիյօրում սանըրըտըմ։ Տէմիր զէնճիրլէր իլէ պաղլան- մըշ սէֆիլ կիպի՝ էսիր, էլլէրինի վէ այագլա- րընը ղայպ էթմիշ քիմսէ կիպի պիչարէ իքէն՝ եինէ էսիր օլտուղումու պիլմէյիպ չարէսիզլի- յիմի տույմատըմ։ Եա ի'նայէթքեար Ալլահ՝ էյէր սէնին մէրհամէթին մապէյնէ կիրմէ- սէ իտի, թա ճէհէննէմին ալէվլէրի չըգըլագ վէ տիթրէր րուհումուն էօնիւնտէ ափանսըզ փար- լայընճայատէք՝ պէօյլէ գալաճագըտըմ։ Լաքին սէնին իսմինէ էպէտ էլ ապատ համտ ու սէնա- լէր օլսուն քի պէնիմ կիպի զայ' օլմուշ պիր մախլուգա մէրհամէթ էտիպ՝ եարտըմ էթմիշ- սին։ Սանա մէճտ օլսուն քի մէրհամէթին խապէրինի ալմըշըմ. սանա էն եուճէլէրտէ իպղէթ վէրիլսին քի սէնին Օղլուն օնու տիւն- եայա կէթիրմիշ տիր։ Պունուն իչին տուր- մայըպ՝ սիլսիլէտէն սիլքիլէյէ թա սօն պօրու սէնին էվլատլարընը տահա պիր ա'լա տիւն- եատա սանա ի'պատէթ էթմէյէ չաղըրընճայա- տէք, սանա վէրիլէճէք մէտհլէրին ալտը քէ-

սիլմէյէճէք ։ Սէնին մէրհամէթին գատար պիր մէրհամէթ իչիւն էպէտիլլիյին մէտհլէրի հագիգաթ աղ օլաճագ․ վէ սէնին մուհապպէթինին աթէշինէ պագընճա՝ կէօյիւն աս'քերլէրինին ա'շգլա սունտուգլարը մէտհ ու սէնալէր սուսգ տուրլար ։ Եա՛ ա'զիմ Ալլա՛հ մէրհամէթին իչիւն սէնի մէտհ էտէրիմ ․ սէնին Օղլուն իչիւն սէնի մէտհ էտէրիմ․ հայաթըն եօլունու սէն թա'րիֆ էթմիշսին, վէ սէլամէթին իղինի սէն կէօսթէրմիշսին ։ Սէնին ինայէթինտէն Օ՝ հէփսի իչիւն էօլիւմ տատըմըշ տըր, վէ "գապահաթլարըմըզ իչիւն եարալանտը, խարամագլըգլարըմըզ իչիւն տէօյիւլտիւ" տէյիւ պանա սահիհ պիլտիրմիշսին ։

Շիմտի եա՛ Ալլահըմ՝ սանա կէլմէք իչիւն պէնիմ եօլում պու միւպարէք Գուրթարըճը օլսուն․ սէնսիզ ճէննէթ տախի ճէննէթ օլամազ ։ Սէնին հուզուրուն էն գըյու գարանլըղը տէֆ էտէ պիլիր․ կէճէյի՝ կիւնտիւզէ, տէրտի՝ րահաթա, գասավէթի՝ սէվինճէ, ֆուգարալըղը՝ զէնկինլիյէ, վէ էօլիւմի՝ հայաթա թէպտիլ էտէ պիլիր ։ Սէնին հուզուրուն չէհիտ զընտանընը փատիշահ սէրայընտան կիւզէլ, վէ էօլիւմ օտասընը մէլիւլ սիւքիւթլիւյիւնիւ նաղմէ սէսինտէն խօշ էտէ պիլիր ։ Սէնին մուհապպէթին՝ գարանլըգ մէզարը նիզամ վէ մուհապպէթ իլէ տօլու էն չէն էվտէն զիյատէ արզուլէնէճէք պիր մէքեան էտէ պիլիր ։ Սէնին մուհապպէթին պիր խազինէ տիր քի օնուն եանընտա տիւնեալարըն զէնկինլիյի ֆուգարալըգ տըր․ վէ ատէմի օլ

խաղինէտէն պու տիւնեանըն հէփ տիւշման-լըղը ասլա մահրում էտէմէզ ։ Սէնին հուզու-րուն՝ հէփ տիւնեավըի ի՛զզէթի գարանլըգ է-տէր , վէ տիւնեավըի ճէմալին հիւսնիւ եիւզիւնէ պագըլմազ օլմասընա սէպէպ օլուր ։ Սէնի Թա-նըմազ , սէնի սէվմէք վէ սէնտէն մէսրուր օլ-մազ եէրտէ պիր ճէննէթ տիր . լաքին ասըլ ճէննէթտէ՝ սէնի Թանըյան վէ սէվէն վէ սէնտէ մէսրուր օլանլարըն ճէննէթի՝ նա՞սըլ ճէննէթ օլմալը ։ Է՜յ ա՛զիզ Ալլահ , պու սա՛աթէթ պէնիմ օլապիլի՞ր մի . պէն՝ կիւնահ-քեար Ատէմին գապահաթլը էվլատը՝ պիր գուրտ , պիր եափրագ , պիր քէօլկէ իքէն՝ օլ գատար եիւքսէք եէրի արզուլէյէ պիլի՞րմիյիմ . սէն՝ եա՜ էպէտի Ալլահ՝ պէնիմ սին տէմէյէ ճէսարէթ էտէ պիլի՞րմիյիմ ։ Եա՜ Ռապպ՝ էտէ պիլիրիմ , չօգտան էվվէլ էտէ պիլիր իտիմ , լաքին պէն սէնի՝ վէ պու վասֆէ կէլմէզ միւ-պարէքլիյի պօշ սայտըմ ։ Սէնի խօր կէօրմիւշ օլտուղումու տիւշիւնտիւքճէ՝ հիճապ վէ տիթ-րէմէ իլէ եիւրէյիմ պայըլըպ պաշըմ սէրսէմ օլմաղա լայըգ տըր ։ Լաքին շիմտի եա՜ ի՛նա-յէթլի Ռապպ՝ արթըգ միւսրիֆ էվլատըն էթ-տիյինի էթմէյի նիյէթ էթտիմ . սանա կէ-լիրիմ , պէնիմ միւպարէքլիյիմ սէն օլ , եօխսա պէնիմ հիչ ասլա միւպարէքլիյիմ օլմայաճագ տըր ։ Սանա կէլիրիմ , եիւրէյիմէ Թէքմիլէն սէնին էօնիւնէ էյիլմէյի էօյրէթ ։ Մուհապ-պէթ՝ պէնի սէնին Թախթընա ճէլպ էթսին . իմանըմ՝ սէնին վա՛ատլէրինէ տայանսըն , իթա՛-աթ՝ սէնին միւրատընըն պէնիմ օլմասընա սէ-

պէպ օլսուն ։ Օրթըդ պէնի՝ սէնտէն դաչկըն օլմաղա պրագմա. կէնճլիյիմին պագի գալընընը գապուլ էյլէ, վէ էօմրիւմ ուզուն օլմուշ գըսսա օլմուշ՝ հէփ սէնին օլսուն ։

Սէն տախի՝ եա՛ մուպարէք Գուրթարըճը՝ պանա սա՛ատէթէ, ճէննէթէ վէ Ալլահա կէօթիւրէն եօլ քէնտին օլտուղունու աշիքեար էթտին. վէ էօմիւր, եարտըմ վէ հէր էյլիք իշիւն սանա կէլիրիմ ։ Սէնին գըյմէթլի գանըն պէնիմ իչիւն տէօքիւլտիւ. սէնին ա՛տալէթին պէնիմ գապահաթլը ճանըմը էօրթմէյէ եէթէր ։ Պէն պիր շէյ տէյիլիմ. սանա հէր նէ սունա պիլիրսէմ, եինէ Նազարընա լայըգ տէյիլ տիր. տուա՛լէրիմ, մէտհլէրիմ վէ էն ա՛զիզ ա՛մէլլէրիմ սէնին քէֆարէթ էտիճի գանըն իլէ սէրփիլմէյէ մուհթաճ տըր ։ Պաքին զայ՛ օլանլարը գուրթարմադ իչիւն կէլմէտին մի. իշթէ պէն զայ՛ օլտում. եօլ, կէրչէքլիք վէ հայաթ սէն տէյի՞լ մի սին ։ Է՛օմրիւմ սէն օլ. սէնին ճիւմլէյի փաքլէյէն գանըն իլէ պէնի եայգա. պէնի սանա պէնկզէմէյէ թէպտիլ էյլէ. կէլ եիւրէյիմի զապթ էթ, վէ սէնին Ա՛զիզ Ռուհուն իլէ իչէրիմտէ սաքին օլ ։ Գուպահաթլը իմ, վէ սէնին գանընա սըղընմադ արզուլէրիմ. չարեսիզ իմ, վէ սէնին գօլունա տայանմադ իսթէրիմ. հէլաք օլմաղա լայըգ իմ, վէ սէնին հիւքմ թախթընըն էօնիւնտէ՝ սէնին էօլիւմիւնիւ զիքր էտէրէք նիյազ էթմէք իսթէրիմ ։ Կէօքտէ շէֆա՛աթճըմ օլ. վէ եէրտէ պէնի ալչագ կէօնիւլլիւ պիր տօսթ էյլէ ։ Սէնին պաղըն-

տա օթուրուպ՝ սէնտէն էօյրէնմէք իսթէրիմ վէ սէնին էօլիւմիւնէ կիւվէնէրէք սէնին սուրէթինէ կիրիփ. ազ պիր տէրէճէտէ քէնտիմտէ սէնին սէվկիւլիւ պէնզէյիշինի կէօսթէրմէք իսթէրիմ։ Պէնի սէնին կիպի սապըրլը, ալչագ կէօնիւլլիւ վէ հալիմ էյլէ. պանա՝ սէնին էթտիյին կիպի քէօթիւլիւյէ պէտէլ էյլիկ, վէ խուսումէթէ պէտէլ մուհապպէթ էթտիր։ Ն'օմրիւմ վէ հէր չէյիմ սանա թագտիս օլունսուն. էօլիւմ՝ պէնի սանա կէթիրմէյէ կէօնտէրիլմիշ սալթ պիր միւրիւվվէթլի խապէրճի կիպի կէօրիւնսիւն։ Պու սա'աթտան պէնիմ կէնճլիյիմ, սաղլըղըմ վէ գուվվէթիմ սէնին օլսուն. սէնին մուհապպէթին պէնի հարաքէթէ կէթիրսին. սէնին վասիյէթլէրին պանա տէլիլ օլսուն. վէ սէնին էօրնէյին պէնի հիտայէթ էյլէսին։ Սէնին վա'տլարըն պէնի շագ էյլէսինլէր, վէ սէնին էօյիւթլէրին պէնի քէօթիւլիւքտէն սագընտըրսընլար. սէնին էլին պէնի գալտըրսըն. վէ էնճամ էօլիւրքէն՝ պաշըմ սէնին մէրհամէթլի գօլունա տայանմըշ, պանա՝ էօլիւմիւ զաֆէրտէն խուսուլմուշ պուլտուր։ Շու փարլագ մէսքէնլարտա պանա հայաթըն եօլունու կէօսթէրիպ՝ կիւզէլ ամմա կէչիճի կէնճլիյի սանա թէսլիմ էթմէյէ չիմտի պէնի մէյիլլի էտէն ի'նայէթ իչիւն օլ վագըթ սէնի մէտհ էտէյիմ։

Եաքին խա՛ա'զիմ Մէսիհ պէն նէ՞իմ, վէ պէնիմ էթտիյիմ գարարլար վէ միւրատլար նէ՞տիր։ Ն՛ վահ, պէն պիր գամըշ գատար գուվվէթսիզ իմ, վէ գարարլարըմ տա-

պահ պուլուտու վէ սապահըն չիհի կիպի օլմուշլար · լաքին եինէ սէնին վա'տ էթտիյին Բուհուն ինչիուն ըրծա էտէրիմ ։ Ա'զիզ Բուհունու սէնտէն տիլէյէնլէրէ վա'տ էթմէմիշմիսին . օնուն ա'զիզ թէսիրաթլարընը պանա պաղըշլա . օնլար իլէ ճանըմը սուվարըպ թազէլէ · օնուն ա'զ իզ թահրիքլէրի պէնի հէր էյի ա'մէլէ վէ տօղրույա մայիլ էթսինլէր ։ Պէնիմ ճանըմ թապիա'թծա զարանլըգ վէ զըսըր չէօլէ պէնզէր . լաքին օնուն զուվվէթլէրի իլէ միւպարէք օլտուղում հալտէ , զարանլըգ տաղըլածագ , վէ չէօլ կիւլիսթան կիպի չիչէքլէնէճէք ։ Սէնի թանըմագը՝ օ պանա էզըրէթմէլի , եօխսա սէնի տալա տօղըու թանըյամայածաղըմ . սէնի սէվմէյի՝ օ պանա էզըրէթմէլի , եօխսա պէնիմ եիւրէյիմէ Ալլահանի մուհապպէթ տախմա ղարիպ օլածագ ։ Ա'զիմ Պուրթարըծըմըն հէփ ֆազիլէթլէրինի օ պանա կէօսթէրմէլի , զիրա օնուն թա'լիմի օլմազսա , հէփ ղայըը թա'լիմլէր պօշ տուր ։ Իյ՛ ա'զիմ վէ միւպարէք Ալլահ՝ սէնին ա'զիզ Բուհունու՝ պանա վէր , քի եիւրէյիմի օնուն թաթլը վէ եա:խշ զըլաղուզլուղունա թէսլիմ էտէյիմ ։ Օ՝ պէնի հէր իզթիզալը կէրչէքլիյէ իրշատ էթսին . օ՝ ճանըմա եէնի չէքիլ վէրսին . վէ պէնտէ փաք եիւրէք եարաթսըն , վէ տէբունիմտէ տօղըու րուհ եէնիլէթսին . Ճէննէթտէ մալիք օլածաղըմ թապիաթլէր՝ պէն տիւնեատա տուրտուգծա պէնիմ ճանըմտա օնուն վասիթասի իլէ փէյտա օլսունլար ։

Ա՞ Ճիւմլէ մէրհամէթլէրին փէտէրի՝ Յի-

սուս Քրիստոսուն խաթրը իչիւն րիճալէրիմ տինկլէ վէ իհսան էյլէ . Ամին ։

ԳԸՍՄԸ ՍԱՆԻ

Պուրնուպուշ հագգընտա պա՛շը պաշըւ վը մուհըմ խուսուսլարընըն աքընտաք հագգընտա նասիհաթլէր ։

1 . Զօգ քիմսէլէրին բուհանի հալլէրի հագգընտա քէնտիլէրինի ալտաթըպ հէլաք օլտուգլարը՝ Ալլահըն Պէլամընտան ա՛յան ու զահիր տիր ։ Պէնտի քէնտիլէրինէ՝ Սէլամէթ՝ սէլամէթ տէրլէր , լաքին Ալլահ օլ հալտէ օլան քիմսէլէրէ Սէլամէթ եօք տուր , տէր ։ Այնիհի՝ պիր էսիր բույաղընտա ազատլըգ կէօրիւր տէ՝ ույանըպ էթրաֆընտա զընտանըն հիյպէթլու տիվարլէրինի կէօրտիւյիւ կիպի՝ օնլար տախի թա պու պաթըլ րիւեայը տէֆ՝ էթմէքլէ եպէտիլէյին իչինտէ ույանըպ՝ քէնտիլէրինի եպէտէն հէլաք օլմուշ պուլընատէք՝ պունծիլէյին ճէնէնէթ իւմիտինտէ տիրլէր ։ Ինսան եւրէյինին հիլէքեարլըղը օլ գատար պէօյիւք տիւր քի , օնուն վէ տիւնեանըն ալտաթմալարընտան հէր նէ գատար թէգայեիւտ իլէ սագընըրսան , օնլարտան էմին գալման ղայէթ կիւճ տիւր , չիւն օնլար սէնին սա՛ ատէթ իչիւն իւմիտլէրինի պօշա չըգարըպ՝ սէնի շաղըրթ վէ իգզէթ պէքլէտիւյին վագըթտա , սէնի հիճապ վէ գօրգու իլէ եօրթմէյէ պագըրլար ։

Զ. Մըլէասէվիյէ իթթիգատլէրին պիրի պօ տուր քի, քրիստիան անկըլան քիմսէլէրին կէ չինմէլէրի վէ տավրանըշլարը էտէպ իւզրէ օլու. թապիա'թլարը խօշ օլուր իսէ, ճիւմլէսի տօղրո քրիստիան տըր ։ Լաքին էյ վա՛հ, պուն լարըն հէփիսի՝ սահիհ տինտէն հիչ խապէրլէր. օլմայան պինլէրճէ ատէմլէրտէ տէ պուլունուր վէ ախրէթ հաքգընտա ատէմլէրին տէրունըլէ. րինտէ սահիհ բարեպաշտութիւն օլմատըղը հալ. տէ, պու կիւզէլ կէօրիւնէն վէ ատէմլէրի խօշ. լանտըրան շէյլէր հիչ ֆայտէ էթմէզ ։ Պու շէյլէրէ զիյատէսինճէ մալիք օլուպ՝ օլ իգթի- զա էտէն պիր շէյտէն մահրում օլան քիմսէնին նազլըյէթինէ պագարսան, պու սէզըլէտիյի- միզ աշիքեար օլուր ։

Մատթ. ԺԹ. Մարկ. Ժ. Եախօտ Ղուկ. ԺԸ. պապլէրինտէ պուլունան պիր էօրնէյի եա- զըլմըշ պուլունուր ։ "Մէ օ՝ տիշարըտա եօլ- տա կիտէրքէն (կէնճ հիւքիւմտարըն) պիրի իլէրի սէյիրտիպ օնուն էօնիւնէ տիզ չէօքտիւ, վէ օնա սօրտու. "Եյա էյի խօճա. նէ էտէյիմ քի էպէտի հայաթա վարիս օլայըմ" ։ Պու օլ գատար էհլի էտէպ պիր քիմսէ իտի քի, Մը- լահըն թէնպիհլէրինին էքսէրիսի հաքգընտա, հիչ տէյիլ իսէ աշիքեարտա կէօրիւնէն հարա- քէթլէրինտէն եանի՝ "Պունլարըն ճէմ'ինի կէնճլիյիմտէն պէրու սագլատըմ" տէյէ պիլիր ի- տի ։ "Մէ Յիսուս օնա պագըպ օնու սէվտի, վէ օնա տէտի. Պիր էքսիյին վար. կիթ նէն վար իսէ սաթ վէ ֆագիրլէրէ վէր, վէ կէօքտէ խազինէ էտինէսին. վէ կէլ խաչը գալտըրըպ

պանա թապի՝ օլ։ Սէօ պու սէօզտէն մահզուն զուր՝ գասաւէթլէնէրէք կիթտի, զիրա չօգ վարիյէթի վար իտի"։ Էնկէրչի պու կէնճ ատէմին մէշրէպինտէ պա՛զը կիւզէլ վէ իւմիտ վէրիճի շէյլէր վար իտի իսէ տէ, եինէ հալէ կիւնահըն վէ էզիւմիւն իչինտէ օլտուղու շիւպհէսիզ իտի։ Սէ պէլքի պու մուխթասար նազըքէթ՝ պիր քիմսէնին էտէպտէ վէ տին իչիւն թէգայյուտտէ չօգ իլէրի վարապիլիր տէ՝ եինէ ճէննէթտէն կէրի գալմագ իհթիմալինի կէօսթէրմէք իչիւն եազըլտը։ Սէնճիլիքլէրինտէ պու կէնճ ատէմ կիպի սէվիլէճէք վէ տիւնեանըն ինտինտէ օնուն գատար էյի քիմսէլէր ազ պուլունուր. եինէ օնտա պու սէվիլէճէք շէյ վար իքէն՝ սահիհ բարեպաշտութիւնու պիլմէզ իտի։ Տահա պիր էյի տիւնեայէ նասըլ նայիլ օլապիլիրիմ տէյիւ սէյիրտէրէք՝ Րապպա սօրմաղա կէլտի, վէ պէօյլէճէ ա՛շգ վէ թէվազու՝ կէօսթէրտի։ Մուա՛լիմի արամագտան ութանմատը, իլա "Նէ էյլէյիմ քի՝ էպէտի հայաթը միրաս էտէյիմ տէյի՝ իգթիզալը սու՛ալ իլէ Յիսուսա կիթտի։ Պու քիմսէ՝ զէնկին օլմաղըլէ զէնկինլիյէ միւթա՛լիգ տուզագլարըն թէհլիքէլէրինտէ պուլունտուղունտան՝ ախրէթ իչիւն տիւշիւնմէսի տահա զիյատէ թաա՛ճիւպ էտէճէք պիր շէյ իտի։ Պունուն հագգընտա սէօյլէնմիշտիր քի՝ "Դ"անըն իչիւն իհթիմամը՝ տէօշէքտէ խասթէ եաթան պիր քիմսէնին թէֆէքքիւրիւ տէյիլ իտի, զիրա սաղ իտի. Իխթիյարլըղըն մահզունլուղունտան նէշաթ էթմիշ տէ-

յիլ իտի, զիրա կէնճ իտի. վէ տիւնեատան խօշնուտ օլմայըպ պըրգմանըն էսէրի տէ տէյիլ իտի, զիրա զէնկին վէ իգպալլի իտի". վէ պունու տէյէնին հագգը վար: Պիր ա՛մէլ չօգ քէրրէ ուսուլինտէն պէյէնիլիր. վէ պունուն գուլլանըըը ուսուլտէ պէյէնիլէճէք չօգ շէյ վար իտի. զէնկին վէ մի՛թէպէր օլուպ, ֆուգարա վէ խօր կէօրիւնէն պիր քիմսէյէ կէլիյօր իտի իսէ տէ՝ եինէ մաղրուր սէրպէսթլիք գուլլանմատը, իլլա խօճասընա ալչագ կէօնիւլլիւք վէ րպյէթ իլէ եանաշըր: Գունլարտան մատա՝ մէշրէպինտէ տահա էյի պիր շէյ վար իտի. շէհվէթէ վէ օրանսըզլըղա տալաճաղընա, Ալլահըն թէնպիհլէրինէ մուգայեէտ օլմուշ իտի: Օնուն եաշամասը էտէպանէ վէ քէնտիսի պիր միւթի՛ւ էվլատ օլմուշ իտի. վէ ղալիպա մուհապպէթլի վէ միւրիւվվէթլի իտի, վէ շիւպհէսիզ տօսթլարըընըն րայէթինէ նայիլ օլմուշ իտի: Չիւնքի Պապա պիլէ օնտա օլ գատար խօշ շէյլէր կէօրտիւ քի՝ օնուն եիւզիւնէ պագըպ օնու սէվտի. լաքին միւպարէք Գուրթարըճըմըզ օնու իմթիհանէ գօյուպ՝ Քրիստոս իչիւն վէ ճէննէթ իչիւն ճիւմլէյի թէրք էթմէք կէրէք իտիյինի օնա իֆատէ էտինճէ, անիտէ օնուն եիւրէյի քէսիլտի, վէ քէնտինտէ պու գատար սէվիլէճէք շէյլէր վար իքէն, եինէ հագիգաթ տիւնեանըն սէվիճիսի օլտուղունու պէյան էթտի: Վէ պիր քիմսէ կէնճ օլմուշ իխթիյար օլմուշ, ֆագիր օլմուշ ֆազիլէթլի օլմուշ, "Տիւնեայը սէվէրսէ, փէտէրին մուհապպէթի օնտա եօգ

տուր"։ Ա Յովհ. Բ. 15։ Լաքին կէրի տէօնմէսինին թարզը պիլէ՝ էթտիյի սիւալ իւչիւն նէ գատար գայա էթտիյինի կէօսթէրտի, զիրա գասավէթ իլէ կէրի տէօնտիւ վէ մահզուն օլտու։ Խուլասէի քէլամ՝ պու էօյլէ պիր քիմսէ իտի քի, չիւմլէ կէնճ քիմսէլէրին օնա պէնզէմէլէրինի իսթէյէ պիլիրիզ։ Վէ եինէ էօյլէ պիր քիմսէ իտի քի, ճէմի՝ կէնճ քիմսէլէրին օնտան զիյատէ օլ ախլագտէ օլմասընը իսթէմէլիյիզ։ Ալէսսէվիյէ՝ պու թէսիրլի մուխթասար նագլիյէթտէն էօյրէնէ պիլիրսինիզ քի, էյէր ճանըն Քրիստոս իչիւն հէր շէյի զիյան թութմասընա սէպէպ օլան սահիհ բարեպաշտութիւնու նօգսան օլուրսա, էօլմէզ ճանլարընըզըն խէլասը հագգընտա ատէմլէրտէն բայէթ գազանան հիչ պիր շէյ ասլա ֆայիտէ էթմէյէճէք տիր։

Իշպու էօրնէյին էօյրէթտիյի ի՛լմ մուխթասարճա պէյան էթտիքտէն սօնկրա՝ պաթըլ իթիգատլէրտէն սագընտըրան մախսուս էօյիւտլէրին պիր գաչընը տահա միւլահազա էտէլիմ։

3. Տինին պիր գաչ ա՛զիզ հագիգաթլարընը պիլմէքլէ քէնտիլէրինի թէմամ տինտար սայանլարըն գօրգուլաճագ պաթըլ իթիգատլարընտան սագըն։ Տիւնեատա պէօյլէ քէնտի քէնտիլէրինի ալտաթանլար չօգ տուր։ Օնլար Աւետարանըն ա՛զիզ մատտէլէրի հագգընտա սէօյլէշէ պիլիրլէր. լաքին օնուն թէէսիրինտէն վէ գուվվէթինտէն մահրում տիրլէր։ Էթտիքլէրի լաֆլարա պագարսան, Քրիսթիան տըրըլար տէրսին. լաքին հարաքէթլէրի-

նէ պագընճա՝ փութիւքեսմ զանն ետերսին : Ալլահըն Քէլամը թագրիր էտէր քի, մու-հապպէթ օլմայընճա ճիւմլէ իլմ պօշ տուր, վէ իլիմսար հիչ տիր : Իհթիմալ քի՝ կեօք-տէն տիւշէն ճէհէննէմլիք րու-հլար՝ պա՛զը ա՛-զիզ մասսալլերին հագգընտա էն մէշհուր Քրիս-թիանլարըն պու խուսուստա պիլտիկլերինտէն չօգ զիյատէ պիլիրլէր, ամմա նինէ շէյթան տըրլար :

4. Սենին էպէտի իւմիտլերինի՝ սանա վէ-րիպմիշ տինէ տայիր ղօնիլօրէ օլան թէլէմէլէր ի-փըլինէ գօմսգտան սագըն : Սէն Քրիսթիան տէ-նիլէն մէզհէպտէ պէօյիւտիւն, լաքին պու սէնի Քրիսթիան էթմէզ : Օլսա պիր սահիհ Քրիսթիան Յիսուս Քրիստոսա իման կեթիր-մէյիլէ Ալլահ Թա՛ալանըն էվլատը տըր : Կաղատ. Գ. 26 : Օգքըր օլունան կէնճ հիւքիւմտարա՝ կէօրիւնիւր քէրէմլէր իհսան օլունմուշ իտի : Կափառնայումուն էհալիսի՝ պու քէրէմլէրէ մալիք իտի, լաքին օնլարը ֆէնայա գուլլանտըգլարը իչիւն ճէհէննէմին տահա տէրինինէ վարտըլար : Մատթ. ԺԱ. 23 : Ա է Քրիստոսուն հուզուրունտա չօլ նէյիպ իչինլէրին չօղու պիլէ՝ Քրիստոս օնլարըն սօգագլարընտա թա՛լիմ տախի էթմիշ իքէն՝ օնուն աղղընտան " Պէնտէն ուզագ օլուն էյ պինամուսլուգ իշէյէնլէր" քէլամընը իշի-տէճէքլէր : Մատթ. Է. 23 : Տիյիւն քի-պասը իլէ կիյինմէմիշ ատէմ՝ Ինճիլ զիյաֆէ-թինէ տա՛վէթ օլունմուշ իտի, լաքին նինէ օ-նուն զօրգուլու հիւքմիւ՝ տըշարըտաքի գարան-

լըգ խօսի , քի օրատա ալլայըշ վէ տիշ գըճըր-
տամասը վար ։

Էօյ կէնճ տօսթում՝ պէլքի տինէ տայիր օլան ա՛տէթլէրի՝ սանա չօճուգլուգտան իճրա էթմէյի տիգգաթլէ թա՛լիմ էթտիրմիշլէր . լաքին զանն էթմէ քի պունլար սէնի ճէննէթէ նայիլ էթտիրէճէքլէր ։ Սէն եէնիտէն տօղմալըսըն ։ Քրիսթիան աթալարըն չօճուգլարը իչին էթտիկի տուա՛լէր՝ էյէր քէնտիլէր տուա՝ էթմէյի եօյրէնմէզլէրսէ , օնլարը գուրթարամազ ։ Աթանըն իմանը օղլունուն իւզէրինէ սայըլմազ . էյէր պիր աթա Աբրահամ գատար ի՛պատէթքեար վէ Ալլահտան սէվիլմիշ օլսա պիլէ՝ եինէ Ալլահըն քէլամը էվլատլարընա տէր . "Սէ քէնտի քէնտինիզտէ միւտէրրիմիզ Աբրահամ տըր տէմէյէ տիւշիւնմէն . զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ Ալլահ Աբրահամա շու թաշլարտան էվլատլար գալտըրմաղա գատիր տիր" ։ Մատ . Գ . 9 ։ Սէ եօյլէ էթմէյէ տէյիլ եալընըզ գատիր՝ իլլա էլպէթթէ եօյլէ էտէճէք տիր . չիւնքի եէնիլէնմէմիշ պիր ճանը ճէննէթէ գապուլ էտիպ տէ՝ քէնտի սէօզինի պաթըլ չըգարամազ ։

Չօգ աթալար Քրիստոսուն սաղ եանընտա պուլունաճագլար իսէ տէ՝ օնլարըն էվլատլարը օրատա պուլունմայաճագլար . վէ չօգ էվլատլար տա աթալարընըն ղայպ էթտիկի Ալլահըն իզզէթէ կէօթիւրէն եօլունու պուլաճագլար ։

5 . Էօյ կէնճ տօսթում՝ էպէտի իւմիտլէրինի տինին [illegible] օլան ա՛տէթլէրինէ [illegible]

ղօղանջլարընը էթտիյին էն տիգգաթլը թեգա-
եիւտ իւզերինէ գօմա. էյեր «Պունլարը
ճեմիսինի կէնճլիյիմտէն պէրու սագլատըմ» տը-
յէ պիլսէն պիլէ, եինէ պու սագլամագ' էպէտի-
լիք իչիւն իւմիտ էտէճէք թէմէլ օլամազ :
Նա՜ էպէտիլիք, էպէտիլիք : Լազըմը կի
պի քիմ մուգայեէտ օլա պիլիր, քի էպէտի-
լիք իչիւն պինա էթտիյի իւմիտլէրի եանըկլը
օլմայա : Պէլքի չօճուգլուգտան պէրի քիլի-
սէյէ կիթմէյէ ալըշմըշսըն, վէ պէլքի անճա-
պիր դաշ Միրակի կիւն կէրի գալմըշսըն. պէլ-
քի ագշամ սապահօտանաա տուա'լէրինի գա-
նունճա էթտին, վէ իհթիմալ քի' չօճուգ-
լուղունտան պէրի անճագ պիր քաչ քէրր
վագի' օլմուշ քի, պու հէր կիւն կէցյէ սու-
նուլան տուա'տան կէրի գալմըշսըն. վէ պէլքի
Տահա էքսիքլիյիմ վա՛ր մը, տէյիւ սօրարսըն
Ա՜յ վա՛հ. միւմքին տիր քի հէփ պունլարը
եափտըրգտան սօնկրա սանա տըրլը լազըմլը օլան
հէր չէյէ միւհթաճ օլասըն. իհթիմալ քի
պիր եէնի եիւրէյէ վէ Յիսուս Քրիստոսա
հիսսէն օլմաղա միւհթաճսըն : Քրիսթիան
տուա'սըզ եաշայամազ. լաքին իպատէթին ա-
չըքեարը սուրէթլէրինէ պիրազ թէգայեիւտ
ատէմի Քրիսթիան էթմէզ : Կէրչէքը' պէլքի
սէօզլէրինի Ալլահա խիթապէն սէօյլէտին ,
լաքին Ֆիքրին քիմտէ իտի , եիւրէյին
քիմտէ՞ իտի : Օնլար տախի Ալլահտա՞ մը ի-
տիլէր. տիզ իւսթիւնտէ Ալլահ իլէ սէօյլէշ-
մէնին սուրէթինի կէօսթէրտիյինտէ' ֆիք-
քին չօգ քէրրէ պաշգա մաալահաթլար իլէ

մէշղուլ տէյիլմի իտի ։ Պէլքի պա՛զը ատէմլէր պիւթիւն յըլլար վէ սէնէլէր տուա՛սըզ կէչիրմէքտէ իքէն, սէն տինին պօրճլարընա տէվամ իւզրէ տիգգաթ էթտին, լաքին ծնլարտա նէ ազ հարարէթ, նէ ազ սըտգ վէ նէ ազ րուհ վար իտի ։ Մ՝իւլահազա էյլէ քի, Ֆիքրին տէրունէն Ալլահտա օլմագսըզըն գա՞չ քէրրէ սէճտէ գըլտըն. վէ քիլիսէտէ տիգգաթ էթմէյերէք գաչ քէրրէ Ալլահըն Քէլամընը իշիթմիշսին. վէ ծնտան սօնկրա տիւշիւն քի, Սէն տախի կիւնլէր վէ յըլլար տուա՛սըզ կէչիրմիշսին, տէնիլէ պիլմէ՞զմի. վէ հագիգաթ տիւնեատա Ալլահսըզ խաշյանըլարա պէնզէմիշ տէյի՞լմիսին ։ Լաքին էյէր տուա՛լէրինի զիյատէսինճէ հարարէթ վէ տէրունի սըտգ իլէ էթտին իսէ տէ՝ խինէ պիր կիւնահքեարըն իւմիտինին թէմէլի ծնլար օլամազ. օլ թէմէլ եալընըզ Յիսուս տուր ։

6. Ճ՛իւմլէ էպէտի ումուրուն իչիւն աշիքեար քէօթիւլիւքլէրտէն թէքմիլէն ազատ օլտուղունա, վէ տիւնեանըն ֆոզահաթսըզ տէրէճէ էօմիւրիւ կէչիրմիշ օլտուղունա կիւվէնմէ ։ Հիչ պիր քիմսէնին էօմրիւ օլ գատար գապահաթսըզ տէյիլ տիր քի սէլամէթ իլէ Ալլահը գարշըլամազա պիր էյի իւմիտ վէրէ ։ Կէնճլէր օլսուն իխթիյարլար օլսուն՝ գուրթարըճըլարը օլմայընճա էպէտէն հէլաք օլուրլար, վէ տիւնեանըն գապահաթսըզ օլմազա ազ գալմըշ սայըղը է՛օմիւր՝ Ալլահըն ի՛նտինտէ հագիր նամքէօրլուգտան վէ պինամուսլուգտան ի՛պարէթ պիր է՛օմիւր տիւր ։

Պէլքի սէնին մէշրէպին չօղունու հէլաք
սէն աշիքեար պէտ խույլար իլէ քիրլէնմէ
օլա․ պէլքի եէմին էտէնլէրին քիւֆիւր
սէնին տուտագլարընդան չըգմամըշ օլա․
քի պէքրինին եա զինաքեարըն պէտ հա
քէթլէրի սէնի լէքելէմէմիշ օլա․ պէլքի
նին տիլին ա՛տէթա կէրչէք սէօյլէմիշ օլա,
եալանճընըն հիլէլէրի սանա մա՛լիւմ օլ
մըշ օլալար․ գաբիլ տիր քի պունլար
մէ տահա պաշգա աշիքեար պէտ խույլար
եանագապահաթլը օլմամըշ օլասըն․ լաքին ե
պունլար ա՛գիմ մահշէր կիւնիւնտէ ատա
նա թա՛տիլ օլմանըն իւմիտինի վէրէմէզ։ Ո
րա էլպէթ կիւնահլէրին վար, մէ էն ք
չիւք կիւնահըն քէմլիյինին տէրէճէսինի
յան էթմէզ միւմքին տէյիլ տիր։ Ըլիս
էֆէնտիմիզին թա՛լիմի՝ կիւնահլարը էն ք
չիւք մէ էն աղ օլանլարը Ա՛լլահա ծն
եիւք պօրճլու կիպի կէօսթէրիր։ Կէրչի՝ գ
գըլար պէլքի պունտան զիյատէ պօրճլու տ
լար, մէ լաքին պօրճլարը պունտան աղ օլ
լար եօգ տուր․ մէ պու մէճհ իլէ Ա՛լլա
ի՛նտինտէ էն ֆազիլէթլի իլէ էն ֆասիտին
րասընտա՝ գապահաթտան եանա՝ պէլքի
նին գըյաս էթտիյինտէն չօգ աղ ֆարգ վ
Իմտի կիւնահտան աղատ գալըըմ գըյաս
կիւվէնմէ․ էյի պիլ քի ա՛ֆվ օլունմա
եալընըզ պիր կիւնահ պիլէ ճանը էզէ
ղաղէպէ հիւքմ էթտիրմէյէ եէթէր։ Մէ
լէրի կէօքտէն եալընըզ պիր կիւնահ տիւշի
մէտի մի․ շիմտիքի ասիլտէ քիւչիւք տէնի

ճէք խալընըզ պիր կիւնահ հազրէթի Ատէմի ճէննէթտէն չըգա՞րմատըմը ։

7․ Ճ՛իւմլէ էպէտի ումուրունու է՛օմրիւնիւն էյլէյէ խօ էրէպէ իւզէրինէ պինա էթմէ ։ Էտէպ սէվիլէճէք պիր շէյ տիր ․ Քրիսթիանըն մէշրէպինէ զիյնէթ վէրիր, ամմա պիր ատէմ սալթ օնունլա Քրիսթիան օլամազ ։ Գապիլ տիր քի պիր ատէմ էհլի էտէպ օլա, վէ եինէ տինէ մալիք օլմայա ։ Լաքին պիր քիմսէ էհլի էտէպ օլմագսըզըն տինտար օլամազ ։ Տիւրլիւ սէպէպլէրտէն էտէպ հասըլ օլա պիլիր ․ վէ եինէ եիւրէք պիւթիւն պիւթիւնէ Ալլահտան ուզագ գալմըշ օլապիլիր ։ Մուգատտէմա զիքր օլունան կէնճ հիւքիւմտար՝ Ալլահըն թէնպիհլէրինին չօգունա օլան աշիքեարէ թէգայյիւտիւն հագգընտա տէյէ պիլիր իտի քի, " Գունլարըն ճէմի՛սինի կէնճլիյիմտէն պէրու սագլատըմ", վէ պէօյլէ իքէն՝ եինէ կիւնահքեար հէլաք օլմագտա իտի ։ Օնուն էօրնէյինտէ կէօրիւլիւն քի պիր ատէմին է՛օմրիւ ըլյէթլէ էտէպանէ, տավրանըշը ըլյէթ սէվիլէճէք, տին իչիւն արզուլէրի զիյատէսիյլէ հարարէթլի օլապիլիր տէ՝ եինէ հէփ պունլար իլէ տինտէն կէրի գալըպ ի՛գզէթէ նայիլ օլամազ ։ Սէն՝ էտէպէ օնատն զիյատէ մուգայյէտ օլմա՞ւշմուսուն ․ սէնին տավրանըշըն օնունքինտէն սէվիլէճէք մի օլմուշ, խալսա էպէտի հայաթ իչիւն սէնին արզուն օնունքինտէն հարարէթլի՞ մի օլմուշ ․ էյէր օլմամըշ իսէ, պու ճէմի՛ նէսնէլէր օլ կէնճտէ իքէն՝ եինէ ճէննէ-

Թին եօլունտա ակյիլ իտի իսէ, սէն պուն-լարըն սէպէպինտէն ճէննէթի նա՞սըլ իւմիտ էտէ պիլիրսին ։

8 . Եյէր էպէտի իւմիտ էրմի պու նէս-նէլէրին. Հիչ պիրիսինէ գօմամազ կէրէք իսէ, օնլարը տախէր սէվիլէճէք ախլագլէրէ գօմազ նէրէտէ գալըր ։

Չօգ կէնճ քիմսէլէր՝ պէօյլէ տիւրլիւ տիւր-լիւ նէսնէլէրէ մայիլ տիրլէր, վէ եինէ հիչ սահիհ տինտարլըգլարը եօգ տուր ։ Եկէրչի Ալլահը վէ էպէտիլլէյի չէյ եէրինէ գօմազլար իսէ տէ, կէօրիւնիւր քի եիւրէքլէրինտէ խը-սըմլարընա վէ տօսթլարընա մուհապպէթվար, եիւզլէրինտէ չէնլիք վէ սիւրիւր փարլար, վէ իչլէրին քէմալիյէթլէրի՝ ա՛գըլլարընա զիյնէթ վէրիր . վէ կէօրիւնիւր քի շու պիր իգթիզա էտէն չէյտէն ղայրը պիր չէյէ միւհթաճ տէյիլլէր . լաքին օլ պիր չէյէ միւհթաճ օլմա-զըլը էպէտի տիւնեաստան եանա հէր չէյէ միւհթաճ տիրլէր ։ Օրատա օնլարա եարընըզ Յիսուսուն հէր չէյտէ հէր չէյ օլմասընա պէտէլ(?) պէկ օլան ալչագ կէօնիւլլիւ տինտարլըղըն եարա-րըմը ֆայիտէ էտէճէք ։ Եօլիւմտէն սօնկրա սաղլը տիննին հիւսնիւ կիւզէլ կէօրիւնէճէք . վիւճուտուն վէ Թաղի՛ալըն վէ Թալիւլէյուն հիւսնիւ աշըգ իւղ կէօրիւնմէյէ գուվվէթլէ-րի օլմայաճագ տըր ։ Սահիհ տինտարլըգ պու-լունմասըլըը նէլէրտէ՝ պուլունտար պիր տաղ վէ-գըլը գալըր չէօհրէթլէր տիր, քի չաքըլ-ճագ սոլուպ տուրաղլարընա հէր իզ պրագընա-լար . Չօղը վարմազ էն ա՛գըլլը սէօյլէյին

ռքը՝ էն ա՛ղըլըըզ գատար սիւքիւթ օլաճագ-
իւզէլլէք վէ չիրքինլիք մէզարտա պիր օլմթ-
պէտէ օլաճագ . Հարաքէթլէրի էն կիւզէլ
վէ թավուրլարը էն տիլպէր օլանլար օրատա
ինսանի վէ հայվանի ատէմ իլէ պէրապէր
օլաճագլար : Դ՛էմալըն, տավրանըշըն վէ ա՛ղ-
ըըն հիւսնիւ կէնճ քըմսէլերէ՝ սօնու կէլմէզ
տիւննեայա պու ա՛ճէլէ ծօլճուլուգլարընտա ի-
քէն՝ զէյնէթ վէրէպիլիր . լաքին օնլարը պիր
սէմավի մէքեան իչիւն ճալընըզ տին հազըր
էտէճէք : Օնլար ճէվհէր սանտըղընըն իւս-
թիւնտէ փարլայա պիլիր , լաքին միւճէվհէրէ
սայըթ տին զէյնէթ վէրէճէք :

Իմտի էյ կէնճ տօսթում՝ էյէր քէնտի սա-
հիհ հալինի պիլմէք իսթէրսէն , Հա՞նկը մուր-
տարլըգտան հըֆզ օլունմուշում , էտէպէ
միւթա՛լիգ հա՞նկը պօրճլարը իճրա էթմիշիմ,
տինէ տայիր հա՞նկը գանունլարը թութմու-
շում , ճախօտ հանկը հիւսն իլէ միւզէյյէն
օլմուշում, տէյիւ թէֆթիշ էթմէ . իլլա սօզ
քի , Պէնտի ճիւրէյիմին քէօթիւլիւքլիւնէ աչ-
նա օլտո՞ւմ մու . Ալլահա թէվպէ էթմի՞շ-
միյիմ . չարէսիզ ճանըմը Ռապպ Յիսուս
Քրիստոսա էմանէթ էթմի՞շմիյիմ , վէ էպէտի
սա՛ատէթիմի վէ էյլիյիմի օնտա արամը՞շմը-
յըմ : Էյէր հէփ պունլարը էթմէմիշ իսէն
տինի պիլմէզսին :

Գ . Էյէր ծիւմլէ մատտէլէրին պու էն իզ-
թիզալլարընըն հագգընտա աճտանմագտան սա-
գընմագ իսթէրսէն , կիւնահտան Ալլահա սը-
ղընըն տէօնմէք մուհիմ լազըմ օլտուղունտան

գանըլը՝ տայիմա ֆիքրինաէ սագլամագա մաւ-գայեէտ օլմալըսըն ։ Մ՚իւլահազա էյլէ քի, պունտուգ գուրթուլամազըն ։ Քրիստոս տէր ․ «Կէրչէք կէրչէք տէրիմ սանա, էյէր պիր քիմսէ սուտան վէ Ռուհտան տօղմազսա, Ալ-լահըն փատիշահլըղընա կիրէմէզ» ։ Յովհ․ գ․ 5 ։

Փազիլէթ՝ քրիսթիան մէշրէպինէ հէր նէ գատար լազըմ իսէ տէ, եինէ Քրիստոս տէ-մէզ քի էյէր պիր ատէմ ա՛տէթլէրինտէ ֆա-զիլէթլի եախօտ էօմրիւնտէ էհլի էտէպ օլ-մազսա, եախօտ տինին աշիքեարտէ օլան գա-նունլարընը տիգգաթ իլէ թութմազսա, Ալ-լահըն փատիշահլըղընը կէօրէմէզ ․ զիրա գա-պիլ տիր քի՝ պիր քիմսէ հէփ պունլարա մու-գայեէտ օլա տա՝ էնճամը եինէ ճէննէթէնա-յիլ օլմայա ։ Իլլա պիր ատէմ Ռուհտան տօղ-մազ իսէ՝ Ալլահըն փատիշահլըղ նա կիրէ-մէզ, տէր ։ Քրիստոս քէնտի վասիթասի իլէ ծիւմլէ Ալլահա եագլաշանլարըն եիւրէքլէ-րինտէ հասըլ օլան Ալլահանի թէպտիլաթըն՝ սէնին ճանընըն սա՛ատէթի իչիւն լազըմ օլ-տուղունու կէօսթէրիր ։ Օ՝ քէնտի քէֆարէթ էտիճի էօլիւմիւ իլէ Ալլահըն թարաֆընտան սէնի՛ն սաա՛տէթինէ օլան էնկէլլէրի գալտըր-տը ․ վէ սէնին կիւնահտան տէօնմէն իլէ՝ սէ-նին թարաֆընտան օլան էնկէլլէրի տէ գալ-տըրմազ իսէ ։ Ալլահըն շէհատէթինէ ի՛-թիգատ էյլէ, քի ճէննէթէ պաշգա պիր եօլ եօգ տուր ․ զիրա օլան եօլ՝ թա՛րիֆ օլուն-մուշտուր ։ Թէվպէ էյլէ, վէ կէլէճէք զա-

պաէն գաչ ։ Խնան, վէ քէնտինի Քրիստոսա
ճուլէմ էյլէ ։

10. Պու մորդէ խուչէրէնէ Րէֆէ++է-ր Ե
Նամ ղըմըշտա պէր տասա՛.

Էյ պէնիմ ճանըմ, հայաթըն եօլու պէօյլէ
դըր օլտուղու կէրչէքտէն սահի՞հ մի տիր.
միւմքի՞ն մի տիր քի մէշրէպ աշիքեար.
պու գատար չէյլէր իլէ գիյնէթլէնմիշ
տուգտան սօնկրա՝ եինէ եիւրէք էստ աճը-
ղընտա վէ նահագգըղըն պաղընտա գալա
հլախն ։ Օլ ուսյանտըրան կէրչէքլիք սէնի ու-
անտըրըսըն. "Հէլաքէ կէօյթիւրէն գափու
ըլը՝ վէ եօլ կէնիշ տիր, վէ օնտան կիրէնլէր
գ տուր" տէյէն, սէնին հաքիմին տիր ։
Տա՛վէթլիլէր չօգ՝ ամմա սէչիլմիշլէր աղ
ըր" տէյի սանա խապէր վէրէն օ տուր ։ Օ-
ուն սէօզլէնիւ սայմամագ էտէ՞րմիսին ։ Սէն՝
ա՛ էպէտի տէրտէ եախոտ էպէտի շաղը-
ա կիթմէքտէ, վէ սէնին Ալլահըն եա՛ կիւ-
էր եախոտ ղաղապըլէ տօլու նազար իլէ կէօ-
էճէք իքէն, քէնտի քէնտինի ալտաթըրպ ու-
Յուլմազ չէյէ խումիտ էտէ՞րմիսին ։ Էյեր չիմ-
ոի օնուն հուզուրունա կիտէճէք օլայիտին,
էլէճէք սա՛աթտէ նէ՞րտէ պուլունուրուտուն ։
Էյ պէնիմ ճանըմ, կէօզլէրի աթէշ ալէվի
կիպի օլան հաքիմին էօնիւնտէ կէօրիւնմէլի-
սին. օ քի՝ սէնին հէր կիզլի կիւնահլէրինի
պիլիր վէ էն ճիւզի չէյ տախի օնտան կիզ-
լէնէմէզ. իմտի օնուն մէրհամէթինի էտին-
մէք իչիւն նէ՞ սէպէպ կէօսթէրէ պիլիրիմ ։
Օնա՝ "Սէն ... լարըմը

գոնըլ՝ տալիմա ֆիքրինտէ սաղլամաղա մու-
գայեէտ օլմալըըն ։ Մ՛իւլահազա էյլէ քի, պունտուզ գուրթուլամազըըն ։ Քրիստոս տէր . « Կէրչէք կէրչէք տէրիմ սանա, էյէր պիր քիմսէ սուտան վէ Ռուհտան տօղմազսա , Ալլահըն փատիշահլըղընա կիրէմէզ» ։ Յովհ. Գ . 5 .

Փազիլէթ՝ քրիսթիան մէշրէպինէ հէր նէ գատար լազըմ իսէ տէ, եինէ Քրիստոս տէմէզ քի էյէր պիր ատէմ ա՛տէթլէրինտէ ֆազիլէթլի եախօտ էօմրիւնտէ էհլի էտէպ օլմազսա, եախօտ տիննին աշիքեարտէ օլան գանունլարընը տիգգաթ իլէ թութմազսա, Ալլահըն փատիշահլըղընը կէօրէմէզ . զիրա գապիլ տիր քի՝ պիր քիմսէ հէփ պունլարա մուգայեէտ օլա տա՝ էնճամը եինէ ճէննէթէ նայիլ օլմայա ։ Իլլա պիր ատէմ Ռուհտան տօղմազ իսէ՝ Ալլահըն փատիշահլըղ նա կիրէմէզ , տէր ։ Քրիստոս քէնտի վասիթասի իլէ ճիւմլէ Ալլահա եագլաշանլարըն եիւրէքլէրինտէ հասըլ օլան Ալլահանի թէպտիլաթըն՝ սէնին ճանընըն սա՛ատէթի իչիւն լազըմ օլտուղունու կէօսթէրիր ։ Օ՝ քէնտի քէֆարէթ էտիճի էօլիւմիւ իլէ Ալլահըն թարաֆընտան սէնին սաա՛տէթինէ օլան էնկէլլէրի գալտըրտը . վէ սէնին կիւնահտան տէօնմէն իլէ՝ սէնին թարաֆընտան օլան էնկէլլէրի տէ գալտըրմագ իսթէր ։ Ալլահըն շէհատէթինէ ի՛թիգատ էյլէ , քի ճէննէթէ պաշգա պիր եօլ եօգ տուր . զիրա օլան եօլ՝ թա՛րիֆ օլունմուշտուր ։ Թէվպէ էյլէ , վէ կէլէճէք զա-

ըէպտէն գաչ։ Ինան, վէ քէնտինի Քրիստոսա թէսլիմ էյլէ։

10. Պու մագալէ խուլասէսինի թէֆէքքիւր վէ խիֆզ [illegible] պիր տուա՛.

Է՜յ պէնիմ ճանըմ, հայաթըն եօլու պէօյլէ տըր օլտուղու կէրչէքտէն սահի՞հ մի տիր. վէ մումքի՞ն մի տիր քի մէշրէպ աշիքլարը-նէ պու գատար չէյլէր իլէ զինէթլէնմիշ օլտուղտան սօնրա՝ եինէ եիւրէք էստ աճը-ըղընտա վէ նահագգլըղըն պաղընտա գալա պիլսին։ Օլ ույանտըրան կէրչէքլիք սէնի ույանտըրըսըն. "Հէլաքէ կէօթիւրէն գափու էնլի՝ վէ եօլ կէնիշ տիր, վէ օնտան կիրէնլէր չօգ տուր" տէյէն, սէնին հաքիմին տիր։ "Տա՛վէթլիլէր չօգ՝ ամմա սէչիլմիշլէր ազ տըր" տէյի սանա խապէր վէրէն օ տուր։ Օնուն սէօզլէրինի սայմամազ էտէ՞րմիսին։ Սէն՝ եա՛ էպէտի տէրտէ եախօտ էպէտի շաղըղա կիթմէքտէ, վէ սէնին Ալլահըն եա՛ կիւլէր եախօտ ղազապլէ տօլու նազար իլէ կէօրէճէք իքէն, քէնտի քէնտինի ալտաթըպ ումուլմազ չէյէ իւմիտ էտէ՞րմիսին։ Էյէր չիմտի օնուն հուզուրունա կիտէճէք օլայիտին, կէլէճէք սա՛աթտէ նէ՞րտէ պուլունուրտուն։ Է՜յ պէնիմ ճանըմ, կէօզլէրի աթէշ ալէվի կիպի օլան հաքիմին էօնիւնտէ կէօրինմէլիսին. օ քի՝ սէնին հէր կիզլի կիւնահլէրինի պիլիր վէ էն ճիւզի չէյ տախի օնտան կիզլէնէմէզ. իմտի օնուն մէրհամէթինի էտինմէք իչիւն նէ՞ սէպէպ կէօսթէրէ պիլիրսին։ Օնա՝ "Սէնտէն պիրազ խապէրիմ վարտըր

վէ հէլաք օլաճագ փութփէրէսթլէրէ պէն-զէմէյիպ սանա Ռա՞պպ տէր իտիմ", մի տէ-յիմ ։ լաքին օ՝ «Պանա հէր նա Ռապպ նա Ռապպ տէյէն կիշիլէրին փատիշահլըղընա կիրէճէք տէյիլ տիր" տէ՞մէմիշ մի. մէրհա-մէթ իչին պու սէպէպի կէօսթէրմէք՝ գա-պահաթըմը տահա աղըր էտիպ՝ փութփէ-րէսթլէր պիլէ մահշէր կիւնիւ պէնի զաղէպէ հիւքմ էթմէյէ իւզէրիմէ գալգմալարընա սէ-պէպ օ՞լմայաճագ մը ։ Օնլար՝ օնու թանը-մատըլար, վէ օնուն իչին օնու սէվմէտիլէր. լաքին պէն օնտան խապէր ալտըմ, վէ օնու սէվմէք իսթէմէտիմ ։ «Պ՛օմրիւմ՝ կէօրիւնիւրտէ կիւզէլ իտի, հարաքէթիմ սէվիլէճէք, թա-պի՛աթըմ միւրիւվվէթլի վէ տավրանըշըմ տօղ-րո՞ւ իտի", մի տէյիմ. լաքին պունլարըն հէ-փիսի՝ Ալլահը ունութտուղումու վէ օնա գար-շը ա՛սըլ օլուպ պաշ գալտըրտըղըմը խաֆիֆ-լէտէպիլի՞ր մի ։ Պիր միւճրիմին գաթլ վէ ա՛սըլըրգ գապահաթլարը իչին հաքիմ հու-զուրունտա տա՛վասը կէօրիւլիւր իքէն՝ իւզէ-րինէ օլան հիւքմիւն ճէզասընտան գուրթու-լուպ ա՛փվէ նայիլ օլմագ իչին՝ Ինկէրչէ պու գապահաթլարը իշլէմիշ իսէմ տէ՝ ասլա գօն-շումուն պաղչէսինտէն պիր չիչէք՝ նէ աղա-ճընտան պիր էլմա չալտըղըմ եօգ տուր, տէ-մէսի՝ փէք էյի պիլիրիմ քի, է՛օզիւր զըմմըն-տա քէնտինէ հիչ պիր ձախատէ էթմէյէճէք տիր ։ Գունճիլէյին պէն տախի՝ էն ա՛լա վէ-քիլի՛ մէթիմէ նամքեօրլուգ, Ալլահըմա ա՛-սըլըգ գապահաթլարը իլէ չիքէսյէթ օլան-

ուղրում թագաւորութե , պու էն մէքրուհ կիւ-
ահվալարա էօզը իչին՝ ագլայանըմ օլան ա-
ճամլէրէ էթտիկիմ քէրէմի կէօսթէրմէքմ ,
յանըա ֆայտաէնիզ օլաճագ :
Խօգարըռա միւլահազա էթտիկիմ աոէմին
Էլկիւլ հալի պանա նէ՛ գօրգուլու պիր խա-
լէր տիր : Օնուն նէ՛ սէվիլէճէք հարաքէ-
թի վար իտի , օնուն տավրանըշը նէ՛ ֆազի-
լէթլի իտի . Էպէտի հայաթըն եօլունու պուլ-
մագ իչին կէնճլիքինտէ չէքտիկի արզու նէ՛
չօգ իտի : Լաքին հէփ պունլար իլէ պէրապէր
Լօրտուն քի , օնտա իգթիզալը օլան օլ սէր
էյ եօգ իտի : Խամտի էյ պէնիմ ճանըմ՝ օլ
կիր չէյէ սէն մալիք օլտու՞ւնմու . օնուն կէօս-
թէրտիկի սէպէպլէր գատար սէպէպ տախի
կէօսթէրէ պիլի՞րմիսին : Օնուն իլէ , Պուն-
լարըն հէփիսինի կէնճլիյիմտէն պէրու սագ-
լարըմ , տէյէ պիլի՞րմիյիմ . Հայաթըն վէ
սէլամէթին եօլունու՝ վէնկինլիք վէ հուզու-
րէթ տուղազլարընըն օրթասընտա՝ օնուն
արատըղը գատար հարարէթ իլէ՝ պէն տահա
ալչագ հալիմտէ արարը՞մ մը : Օ նէ գա-
տար իլէրլէտի իսէ տէ , եինէ թէքմիլ Քրիս-
թիան օլմագ գատար իլէրլէմէտի . վէ պէն
նէ՞ իմ քի , տին իչիւն թէգայնիւտիւմ՝ օ-
նուն քինտէն չօգ ազ հարարէթլի տիր , վէ
կէօրիւնիւրտէ՝ տավրանըշըմ Աղահըն միւ-
բարէքնա փէք ազ ույմուշտուր : Խամտի Այ՛
պէնիմ ճանըմ՝ նէ եավաշաղըն . Փէրվահ-
լըգ վէ մուհապպէթ իւատիշահլըղընտան սիւ-
բիւլիւպ՝ չըգմագ մէրհամէթլի օլան Պուրթա-
րըճըլըն սանա՝ Այպէտէն վար կիթ , տէմէտի-

նի իշիթմէկլէ թէհամմիւլ էտէ պիլի՞րմիսին ։
Եա՛ Ալլահըմ՝ պու հիյպեթլի սէօզլէրի պանա իշիթտիրմէ ․ իշթէ էօնիւնտէ տիզ չէօ-քէրիմ , վէ մէրհամէթինի էտինմէք իչիւն սէպէպ կէօսթէրէճէք հիչ պիր շէյիմ եօգ տուր , քի սէնին նազարընտա լայըգ օլա ․ լա-քին հէր ախէր սէպէպտէն սօյունմուշ իքէն՝ կէօսթէրէճէյիմ սէպէպ պու օլսուն քի Յի-սուս պէն կիւնահքեար իչիւն էօլտիւ ։ Նէ տափաճաղըմը սէն պանա էօյրէթմիշսին ․ պա-նա հայաթ վէ սէլամէթ իչիւն օնա վարմա-ղը թա՛րիֆ էթմիշսին ․ օնտա թէմէլ գօմուշ-տուն , քի օնուն իւզէրինէ էպէտիլիք իչիւն պինա էտէ պիլիրիմ ․ պէնիմ հէր շէյիմ օ-նա տայանըըն ․ պաշգա իւմիտ քէօշէսինտէն պէնի պիւթիւն պիւթիւն քէս ․ թէֆթիշ է-տիպ պէնի թէճրիպէ էյլէ ․ էյէր քէնտի ճա-նըմը ալտաթըյօրսամ , եանկըլըշըմը պանա կէօսթէր , վէ էպէտի իւմիտլէրիմի խաչլան-մըշ Գուրթարըճըտան պաշգա պիր շէյէ տայանմագտան պէնի սագըն ։ Եա՛ Ռապպ՛ եանկըլմանըն էյրի եօլլարը չօգ տուր ․ հա-յաթըն եօլու իսէ տար տըր ․ լաքին էկէրչի տար իսէ տէ՝ եինէ ճէննէթէ կէօթիւրիւր ․ պէնի օլ էմին վէ սէլամէթ եօլտա եիւրիւթ , պէնի Քրիստոսա պուլունմուշ գըլ , պէնի օնտա տուրտուր , վէ պէնի օնուն իլէ պու-տ՛զիզ պաղլայըշտան հէ՛մ պու է՛օմիւրտէ հէմ էպէտիտէ՝ միւպարէք էյլէ ։ Սէ՛ն սէն , եա՛ միւպարէք Յիսուս , իւմիտիմ վէ՛ սէլամէթիմ օլ , վէ սէնի՛ պէնիմ հէր շէյէ գատըր Գուր-թարըճըմը՛ պուլմաղա քէրէմ էյլէ ։ Ամին ։

3 2044 038 361 689

